

แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2568

DEVELOPMENT GUIDELINES FOR MANAGING SCHOOL AND COMMUNITY
RELATIONS IN SCHOOLS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

LATDAWAN THATSANURAK

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR MASTER OF EDUCATION

IN EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE INNOVATION

GRADUATE SCHOOL

VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

UNDER THE ROYAL PATRONAGE

PATHUM THANI PROVINCE

2025

ที่
ตัว

64U54620106

ครุศาสตรมหาบัณฑิต
นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

การที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

..... (รองศาสตราจารย์ วงศ์สิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ

..... (ศาสตราจารย์ ดร.จรรยาธรรม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

..... (รองศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ทัตย์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิ

..... (ดร.ผดุงชัย ภู่อพัฒน์)

..... กรรมการ

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติพร พิทักษ์)

..... กรรมการ

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย)

ในพระบรมราชูปถัมภ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์. (2568). แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ รศ.ดร.อรสา จรุงธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 2) พัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีขั้นตอน 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 400 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกรายการในภาพรวมระหว่าง .66 - 1 และวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย คือ 2.1 ศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน แหล่งข้อมูล คือแบบบันทึกเนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชนาน 2.2 สร้างแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยใช้การสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชนาน จำนวน 3 แห่ง 2.3 ตรวจสอบแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมิน ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสภาพที่เป็นอยู่ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน สภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ด้าน โดยมีดัชนีความต้องการจำเป็น การประชาสัมพันธ์ ($PNI_{modified} = 0.13$) การให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($PNI_{modified} = 0.12$) การให้บริการชุมชน ($PNI_{modified} = 0.11$) และการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.10$) ตามลำดับ และ 2) ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีแนวทาง 4 ด้าน ซึ่งมีแนวทางย่อย 30 แนวทาง และทุกแนวทางมีการประเมินความถูกต้อง ($M = 4.40, SD = 0.59$) ความเหมาะสม ($M = 4.33, SD = 0.59$) ความเป็นไปได้ ($M = 4.48, SD = 0.57$) ความเป็นประโยชน์ ($M = 4.38, SD = 0.57$) อยู่ในระดับมาก และมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA มีแนวทาง 4 ด้าน ได้แก่ การให้ชุมชนมีส่วนร่วม การให้บริการชุมชน การสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การบริหารอย่างมีส่วนร่วม การบริหารสถานศึกษา

Latdawan Thatsanurak. (2025). Development Guidelines for Managing School and Community Relations in Schools under Primary Educational Service Area Office. . Master of Education (Educational Administrative Innovation). Advisors: Asst. Prof. Dr. Chanchai Wongsirasawat, Assoc.Prof. Dr. Orasa Charoontham

ABSTRACT

This mixed methods research aimed to 1) assess the needs for fostering effective school-community relationships under the Office of Primary Educational Service Areas, and 2) develop guidelines for managing school-community relationships under the Office of Primary Educational Service Areas. The research was conducted in 2 sequential phases. In phase 1, a needs assessment was carried out using a sample of 400 teachers from OBEC-affiliated primary schools, selected through multi-stage sampling. The instrument was a 5-point rating scale questionnaire with content validity for all items ranging from .66 to 1.00. The Priority Needs Index was analyzed to determine the perceived gaps between the current and desired states of school-community relationship management. Phase 2 was the development phase and consisted of 3 sub-step: phases: 2.1 examining approaches to the management of relationships between educational institutions and local communities, using data synthesized from documentation and reports of royal award-winning schools; 2.2 developing a framework for managing relationships between educational institutions and local communities through the synthesis of reports from 3 royal award-winning schools; and 2.3 validating the proposed framework for managing relationships between educational institutions and local communities. The instrument used was an assessment form evaluating accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness through focus group discussions.

The findings revealed that 1) the status of school and community relationship management was rated at a high level across all 4 aspects. The desired state of school and community relationship management was at the highest level overall across all 4 aspects, with Needs Index for public relations ($PNI_{modified} = 0.13$), community participation ($PNI_{modified} = 0.12$), community service ($PNI_{modified} = 0.11$), and support for school activities ($PNI_{modified} = 0.10$), respectively; and 2) the proposed management framework consisted of 4 strategic dimensions which comprised 30 operational guidelines, and each proposed approach was evaluated for accuracy ($M = 4.40$, $SD = 0.59$), appropriateness ($M = 4.33$, $SD = 0.59$), feasibility ($M = 4.48$, $SD = 0.57$), and usefulness ($M = 4.38$, $SD = 0.57$). Their rating was high to the highest levels.

The knowledge gained from this research is the formulation of the 2P2S Model-Participation, Provision of Services, Support for Activities, and Strategic Communication-designed to enhance school and community collaboration in primary schools. This model integrates the PDCA cycle and comprises 4 approaches community participation, community service, support for activities in educational institutions, and public relations. The model offers practical implications for school administrators, policy - makers, and educators seeking to strengthen community engagement and improve school effectiveness through collaborative governance.

Keywords: School and Community Relationships, Participatory Management, Educational Administration Management

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาด้วยดีนั้น ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขานวัตกรรมการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจในการศึกษา ด้านวิชาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรูญธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการให้ความรู้แล้ว ยังเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ให้คำปรึกษา ในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ทุกประการ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลในการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จนทำให้จัดทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ให้โอกาส ให้รากฐานทางการศึกษาเล่าเรียน และสิ่งดี ๆ ในชีวิต ครู อาจารย์ ทั้งในอดีต และปัจจุบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีมาตลอด ตลอดจนสมาชิกในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน พี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้อำนาจใจ สนับสนุน จนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย	7
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน.....	17
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	29
2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น	37
2.5 วิธีปฏิบัติที่ดี	39
2.6 บริบทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	43
2.7 การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน	57
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
3.1 ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	66

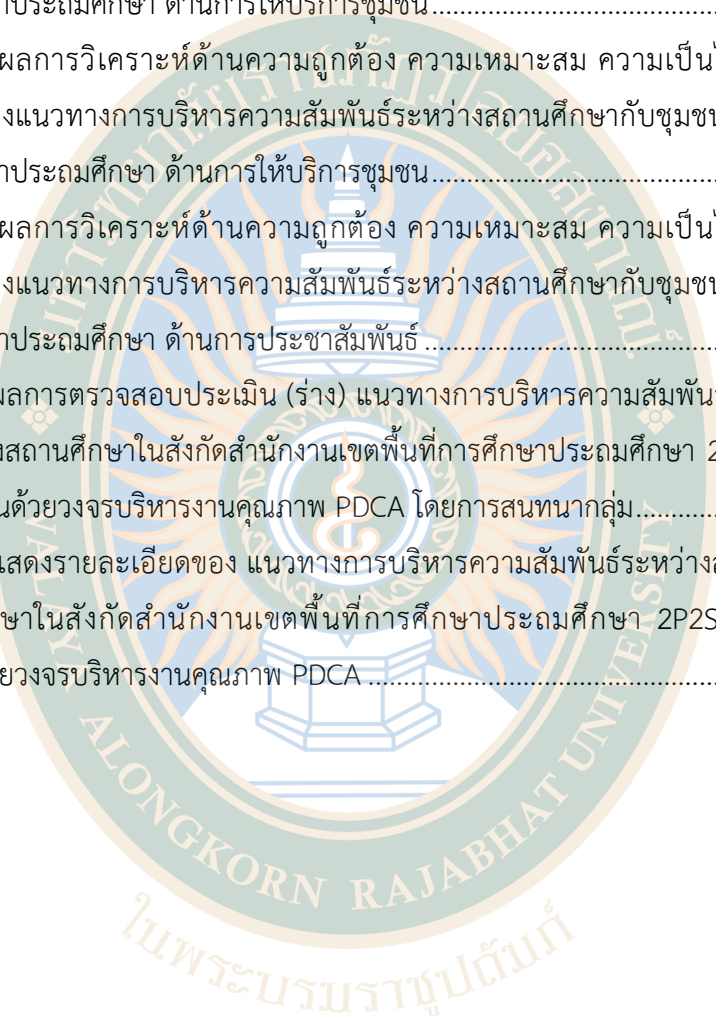
3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4.1 ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	75
4.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....	89
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	123
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	130
5.3 ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม.....	138
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย	147
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	153
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล.....	155
ภาคผนวก ง หนังสือขอเชิญร่วมประชุมสนทนากลุ่ม.....	157
ภาคผนวก จ แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา.....	168
ภาคผนวก ฉ ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	176
ภาคผนวก ช เครื่องมือวิจัย.....	182
ประวัติผู้วิจัย.....	188

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) จำแนกตามภูมิภาค.....	43
ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสุ่มจำแนกตามภูมิภาค.....	67
ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน	75
ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวม และรายด้าน	77
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	79
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านการให้บริการชุมชน	81
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านการสนับสนุนกิจกรรม ในสถานศึกษา	84
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์..	87
ตารางที่ 9 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษาด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 1.....	90
ตารางที่ 10 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษาด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 2.....	92
ตารางที่ 11 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษาด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 3.....	94
ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำแนก ตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่.....	98
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็น ประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา.....	99

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม.....	100
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน.....	103
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน.....	107
ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์.....	111
ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบประเมิน (ร่าง) แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA โดยการสนทนากลุ่ม.....	114
ตารางที่ 19 แสดงรายละเอียดของ แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการ การบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA.....	118

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2 (ร่าง) แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจร บริหารงานคุณภาพ PDCA.....	96
ภาพที่ 3 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงาน ด้วยวงจรบริหารงาน คุณภาพ PDCA.....	116
ภาพที่ 4 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงาน ด้วยวงจรบริหารงาน คุณภาพ PDCA.....	128

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และนโยบายรัฐบาลด้านที่ 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดีและมีคุณภาพของสังคมต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่ให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เป็นแนวทางการบริหารตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และนโยบายรัฐบาลด้านที่ 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา) และยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579 ที่มีวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีการกล่าวถึงในยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา เป้าหมายที่ 3 ความสำเร็จว่า ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ ซึ่งมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนเครือข่ายการศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น และจำนวนองค์กร สมาคม มูลนิธิ

หรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มีเจตนารมณ์เพื่อสร้าง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน” ตามมาตรา 54 วรรคสองกำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้รัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการศึกษาโดยรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ (1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาและ (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคมการสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนกรณีศึกษา 4 จังหวัด พบว่า รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในแต่ละพื้นที่ มีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านบริบทพื้นที่ กลไกการมีส่วนร่วม ความร่วมมือ ประเด็นและความพร้อมที่แตกต่างกัน โดยแต่ละจังหวัดมี รูปแบบ กลไกและจุดเด่นที่แตกต่างกัน ผลจากการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึง การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายในลักษณะของสภา สมัชชา และภาคีเครือข่าย การศึกษา โดยริเริ่มจากนอกระบบราชการด้วยจิตอาสาของกลุ่มที่มี การดำเนินการมาก่อน โดยมักเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดำเนินการ ร่วมกับภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ฯลฯ ในพื้นที่ จากนั้นจึงแสวงหา ความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยมีรูปแบบของการมีส่วนร่วม ดังนี้ 1. จังหวัดลำปาง มุ่งเน้น “การจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้อง กับบริบทพื้นที่และวิถีชีวิตของคน” มีการขับเคลื่อนประเด็นการศึกษา ร่วมกันจากหลายภาคส่วน โดยมี “สมัชชาการศึกษานครลำปาง” ที่อิง รูปแบบการดำเนินงานมาจากสมัชชาสุขภาพจังหวัดลำปาง เป็นกลไกหลักในการดำเนินการ โดยอาศัยนักขับเคลื่อนจากสมัชชาสุขภาพมาช่วย ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วม ใช้ทรัพยากรและทุน การขับเคลื่อนเชิงพื้นที่จากการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ เช่น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา องค์กร บริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ มีผู้ว่าราชการจังหวัด ให้การสนับสนุน การดำเนินงาน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา อำเภอและตำบลเป็น กลไกสนับสนุน นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่

คือ มหาวิทยาลัย ราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งจังหวัด ลำปาง ทำหน้าที่เป็นฝ่ายวิชาการ 2. จังหวัดชัยภูมิ มุ่งพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้าง “คนชัยภูมิ เป็นคนดี มีปัญญา พึ่งพาตนเองได้โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมี “สภาส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะชีวิต เด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิหรือ สรช.” เป็นกลไกหลักและเชื่อมประสานพลังการขับเคลื่อน การมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ของจังหวัด โดยอาศัยนักขับเคลื่อนจากภาคประชาสังคม และเอกชนเป็นแกนหลัก ซึ่งมีการจัดเวทีและกิจกรรมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม อย่างต่อเนื่อง การขับเคลื่อนกิจกรรมและเวทีในพื้นที่ภาคเอกชนมีความโดดเด่นมากในการสนับสนุนการดำเนินงาน ต่าง ๆ แต่ยังมีความท้าทาย ในด้านการจัดตั้งกองทุนหรือการสรรหาแหล่งทุนเพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ด้านกลไกสนับสนุนมีผู้ว่าราชการจังหวัดให้การสนับสนุน โดยการมีส่วนร่วม ในพื้นที่มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับอาสาเป็นแกนหลัก ร่วมกับภาคประชาสังคม และศึกษาธิการ จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้การมีส่วนร่วมยังเป็นความท้าทายในการแสวงหาความร่วมมือ กับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของพื้นที่ต่อไปในอนาคต 3. จังหวัดกาญจนบุรี มุ่งเป้าหมายในการพัฒนาคนและ ผู้เรียนสู่ “3 คุณ” คือ คุณภาพชีวิต คุณธรรม และคุณประโยชน์” โดยมี “สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี” ดำเนินการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ที่มี การดำเนินงาน อย่างเข้มแข็งและมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความเด่นชัด เนื่องจากผู้ขับเคลื่อน การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมในสภาการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรีล้วนมาจากผู้ที่มีประสบการณ์ ในการดำเนินการเชิงพื้นที่ ทั้งสมัชชาสุขภาพ ผู้นำองค์กรชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และนักวิชาการ ทำให้การขับเคลื่อนของจังหวัดกาญจนบุรีเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยอาศัย ยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเป็นแนวทาง ขับเคลื่อนร่วมกัน นอกจากนี้สภาการศึกษาจังหวัด กาญจนบุรีเล็งเห็นว่า การดำเนินการของจังหวัดจำเป็นต้องอาศัยกองทุนหรือทรัพยากร ในการ ดำเนินการเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงมีการขอจดทะเบียน จัดตั้ง “สมาคม สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อเป็นกลไกรอง ในการขับเคลื่อนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น ในขณะเดียวกัน สภาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรียังสรรหาแหล่งทุนในการดำเนินการ จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาอีกด้วย ทำให้การดำเนินของ จังหวัดกาญจนบุรี สามารถช่วยเหลือเด็กนอกระบบและเด็กปฐมวัยใน จังหวัดได้จำนวนมาก จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีการจัดกิจกรรมและสร้างเวทีของ การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการมีส่วนร่วม และความร่วมมือจาก “8 เครือข่ายภาคประชาสังคม” ในพื้นที่ที่เชื่อมประสานถึงกันได้เป็นอย่างดี ทำให้การมีส่วนร่วมของจังหวัดมีความเข้มแข็ง รวมทั้งมีตำบล/อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคเอกชน องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ ผู้ว่าราชการจังหวัดให้การสนับสนุน ทั้งยังมีมหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี เป็นฝ่ายวิชาการในพื้นที่ด้วย 4. จังหวัดพังงา มุ่งจัด “การเรียนรู้อย่างมีความสุข” (Happiness Learning) เนื่องจากจังหวัดพังงามีบริบทไม่เหมือนจังหวัดอื่น จึงอาศัยจุดเด่น

ของจังหวัด คือ การเรียนรู้ด้วยการพัฒนาความสามารถพิเศษ ด้านดนตรีและศิลปะ เพื่อสร้างการเรียนรู้อย่างมีความสุข ในบรรดา 4 จังหวัด ที่เป็นกรณีศึกษา จังหวัดพังงาถือว่าเป็นจังหวัดที่เพิ่งริเริ่มรวมตัวกันเพื่อจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยยังไม่มีชื่อภาคีเครือข่ายอย่างเป็นทางการ แต่ได้ริเริ่มจาก “ภาคีเครือข่ายการศึกษาจังหวัดพังงา” ซึ่งถือว่าเป็นจังหวัด ที่มีการเริ่มต้นได้เป็นอย่างดีโดยมีลักษณะเด่นคือ ริเริ่มด้วยคนที่มีประเด็น การขับเคลื่อนร่วมกันด้วย ทั้งนี้ได้อาศัยกลไกจากคณะกรรมการพัฒนา การศึกษาในคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเป็นแกนหลัก ในการขับเคลื่อน และเห็นความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของจังหวัดให้ภายใต้ ยุทธศาสตร์ “การเรียนรู้อย่างมีความสุข” โดยมีกองทุนที่ร้องไห้ร้องได้เรียน เป็นกองทุนในการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ ซึ่งกองทุนนี้เองทำให้จังหวัดพังงา มีความได้เปรียบจังหวัดอื่นด้วยการสร้างเวทีและกิจกรรมอย่างค่อยเป็น ค่อยไป เนื่องจากเพิ่งเริ่มต้นดำเนินการ ในขณะที่เดียวกันก็สร้างการมีส่วนร่วมควบคู่กัน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ามาให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

การมีส่วนร่วมของรัฐ องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการ จัดการศึกษาในปัจจุบันพบว่า มีรูปแบบและความร่วมมือที่หลากหลาย แตกต่างกันไป โดยรัฐมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากสภาพปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่า การสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือในการจัดการศึกษาดังกล่าวยังไม่ ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ถึงแม้จะมีนโยบายหรือกฎหมาย หลายฉบับได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ให้สิทธิ หน้าที่และอำนาจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ยังประสบ ปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติ สำหรับการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น ถึงแม้จะสามารถจัดการศึกษาได้ครอบคลุมทั้งใน ระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย แต่ก็ยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้มี คุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาได้ โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน ประชาชนใน ท้องถิ่น ยังคงมีความต้องการโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค เท่าเทียม ทว่าถึง หากแต่ท้องถิ่นยังมีข้อจำกัดและอุปสรรคบางประการ เช่น เอกภาพ ในการจัดการศึกษา ความอิสระ ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ โครงสร้างการบริหารยังไม่มีอิสระและประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการศึกษา เพื่อท้องถิ่น รวมทั้งงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาซึ่งในบางท้องถิ่นให้ความสำคัญ แตกต่างกันไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และส่งเสริมแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อนำข้อมูล และแนวทาง

ในการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา และจัดการศึกษา โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นอย่างไร

1.2.2 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรเป็นอย่างไร

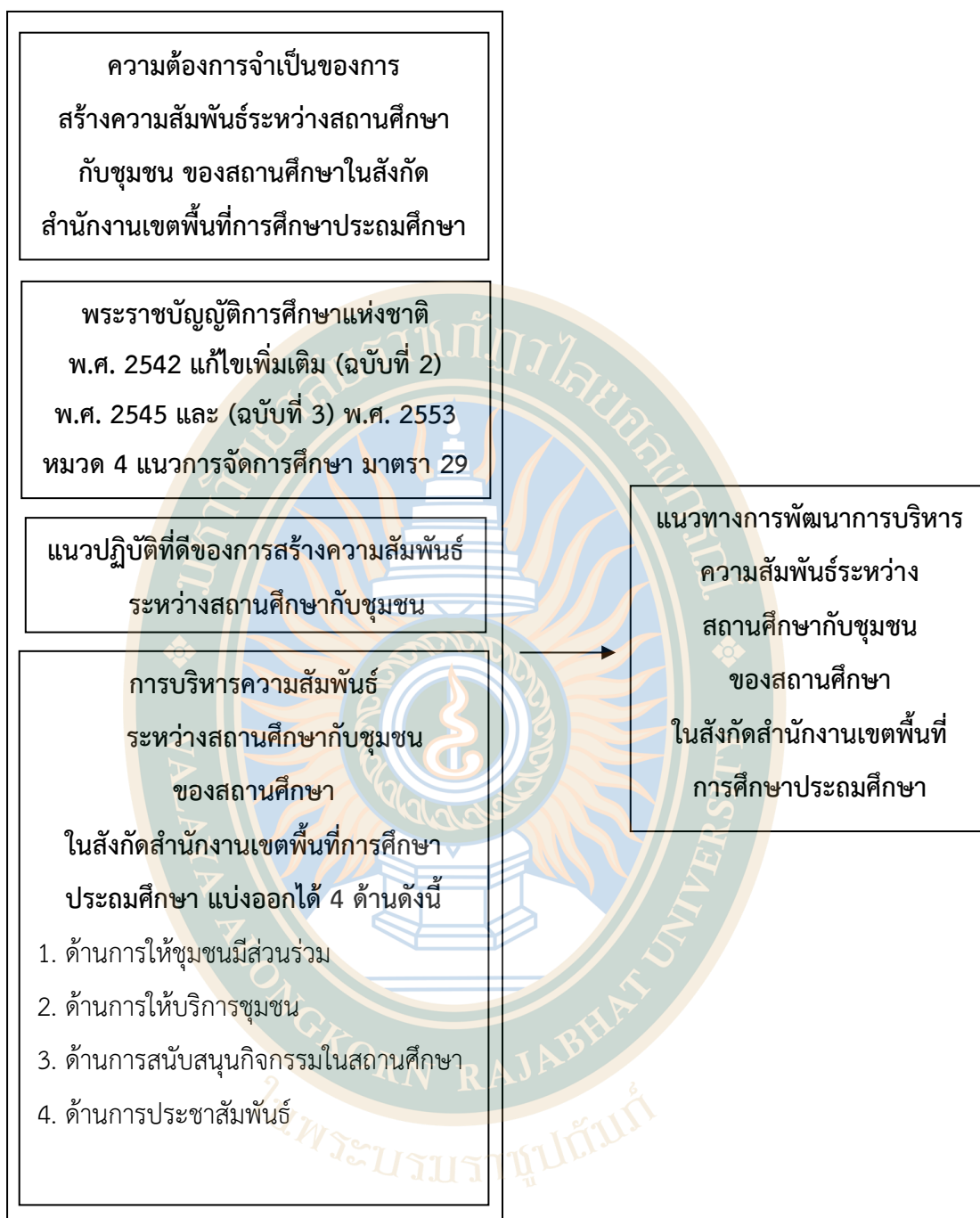
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.3.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จากแนวคิดของรณกร ไชยาค และคณะ (2562) ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ และคณะ (2561) อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561) นพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561) ศราวุธ ความวัลย์ และคณะ (2560) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559) วราภรณ์ นงนุช (2555) ทักษัย ผ่องสวัสดิ์ (2555) ส่วนศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จากแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ส่วนศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จากแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) และปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเนื้อหา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยจำแนกตามขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ โดยแต่ละระยะมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 230,495 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรของยามาเน (Yamane, 1973) จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ จำนวน 400 คน มาแบ่งสัดส่วนโดยจำแนกตามภูมิภาค

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผนกร ไข่นาค และคณะ (2562) ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561) อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561) นพัสสร เลิศยอนันต์ และคณะ (2561) ศราวุธ ความวัลย์ (2560) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ประสงค์ ถึงแสง (2559) ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559) วราภรณ์ นงนุช (2555) ทักษิณี ผ่องสวัสดิ์ (2555) ได้แก่

2.1.1 การให้ชุมชนมีส่วนร่วม

2.1.2 การให้บริการชุมชน

2.1.3 การสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา

2.1.4 การประชาสัมพันธ์

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการจำเป็นของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารรายงานของโรงเรียนพระราชทานระดับประถมศึกษา วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จำนวน 3 แห่ง

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ข้อมูลระยะที่ 1 และข้อมูลระยะที่ 2 ขั้นตอนที่ 1

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ร่างแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านการบริหารการศึกษาและครู จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย

1.6.1 การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ที่มีความร่วมมือ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน สานสัมพันธ์อันดีงามระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและชุมชน มีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1.6.1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยยึดหลักความต้องการของชุมชน และมีการวางแผนงาน ประสานงาน

1.6.1.2 ด้านการให้บริการชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้ามา ใช้อาคารสถานที่ ในการจัดกิจกรรมของชุมชน ท้องถิ่น และให้บริการ อำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสถานศึกษา

1.6.1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา หมายถึง การให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

1.6.1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่มีความสำคัญ ความก้าวหน้า ในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเป็นการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายใน ตลอดจนจัดทำข่าวสารพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม และรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน

1.6.2 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง กระบวนการที่ ผู้บริหารสามารถนำไปพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

1.6.3 การประเมินความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index - PNI) หมายถึง ดัชนีที่ใช้ ในการประเมินความต้องการจำเป็น โดยเปรียบเทียบระหว่างสภาพที่ควรจะเป็น (Importance - I) กับสภาพที่เป็นอยู่ (Degree of Success - D) สูตรของ PNI ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยคำนวณจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ กับสภาพที่ควรจะเป็น

1.6.4 ความถูกต้อง หมายถึง การปฏิบัติหรือตัดสินใจในกระบวนการบริหารที่สอดคล้อง กับหลักการ แนวนโยบาย ระเบียบ กฎหมาย และข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.6.5 ความเหมาะสม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการบริหารที่มีลักษณะ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ทรัพยากรที่มีอยู่ ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจน สภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยการบริหารที่เหมาะสมจะช่วยให้การจัดการศึกษา เกิดความสมดุล มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง

1.6.6 ความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินหรือพิจารณาถึงโอกาส ความพร้อม และ เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมหรือการตัดสินใจในกระบวนการบริหารการศึกษา โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านทรัพยากร บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน นโยบาย ตลอดจนข้อจำกัดทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

1.6.7 ความเป็นประโยชน์ หมายถึง คุณค่าหรือผลลัพธ์ที่ กิจกรรมหรือนโยบาย ทางการบริหารการศึกษานำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ และการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมโดยรวม โดยพิจารณาจากผล ที่เกิดขึ้นจริงในเชิงการพัฒนา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.2 สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

- 2.1.1 ความหมายของนวัตกรรม
- 2.1.2 ประเภทของนวัตกรรมและนวัตกรรมทางการศึกษา
- 2.1.3 ความหมายของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
- 2.1.4 กระบวนการสร้างนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

- 2.2.1 ความหมายของความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน
- 2.2.2 ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน
- 2.2.3 ความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน
- 2.2.4 หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน
- 2.2.5 วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน
- 2.2.6 การสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน
- 2.2.7 การบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

- 2.3.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
- 2.3.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
- 2.3.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น

- 2.4.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.4.2 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.4.3 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

2.5 วิธีปฏิบัติที่ดี

- 2.5.1 ความหมายของวิธีปฏิบัติที่ดี

2.5.2 ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่ดี

2.5.3 การดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่ดี

2.6 บริบทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.6.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.6.2 นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

2.6.3 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.7 การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

2.7.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

2.7.1.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา

2.7.1.2 ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ความหมายของนวัตกรรม

มีนักวิชาการให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ ดังนี้

เสน่ห์ จุ้ยโต (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่เป็นสิ่งใหม่และองค์การยอมรับเอาไปใช้ นวัตกรรมจึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทุกครั้งจึงจำเป็นต้องมีนวัตกรรมเข้าไปเกี่ยวข้อง การเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงหรือการเปลี่ยนแปลงก่อนคนอื่น นวัตกรรมจึงเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารและความคิดทางสังคม เพื่อรวบรวมให้เกิดการแก้ปัญหา กลับไปใช้ภายในสังคมและภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ความคิดใหม่ และนำไปใช้ในทางปฏิบัติ มีผลทำให้วิธีการในการทำสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น นวัตกรรมจึงเป็นผลที่เกิดจากการคิดค้นเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาของบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การในอนาคต

จิรพรรณ จันทรวีเชียร (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรม หมายถึง การทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และยังสามารถหมายถึง การเปลี่ยนแปลงบางอย่างในความคิด

การผลิต หรือกระบวนการ เพื่อให้เราสามารถผลิตได้มากขึ้นหรือทำสิ่งต่าง ๆ ในทางที่ดีขึ้น นวัตกรรมช่วยให้เราผลิตสินค้าและบริการได้มากขึ้น และอาจมีความสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจและสังคม

ศูนย์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบข้าราชการไทย (2561) กล่าวว่า นวัตกรรม หมายถึง การคิดสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้การทำงานได้ดีขึ้น เร็วขึ้น และถูกลง บางครั้งสิ่งนี้หมายถึงการสร้างสิ่งใหม่ แต่บางครั้งก็หมายถึงการปรับปรุงสิ่งเก่า เมื่อใช้ในโลกลนี้ช่วยให้สิ่งต่าง ๆ ทำงานได้ดีขึ้น และช่วยประหยัดเวลาและเงินของผู้คน

สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง การทำ การคิดค้นเพื่อแก้ปัญหาหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ ทำให้เราสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม

2.1.2 ประเภทของนวัตกรรมและนวัตกรรมทางการศึกษา

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และคณะ (2553) อธิบายว่า การจำแนกประเภทของนวัตกรรม แบ่งได้หลายประเภทตามลักษณะขอบเขต และวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ การจำแนกที่พบบ่อย และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงการวิจัย และการจัดการนวัตกรรมค่อนข้างมากก็จะประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การจำแนกตามเป้าหมายของนวัตกรรม

1.1 นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้ให้ความหมาย นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของเทคโนโลยี หรือวิธีการใช้งาน นวัตกรรมผลิตภัณฑ์คือผลลัพธ์ขององค์กรหรือธุรกิจ และสามารถมีรูปแบบต่าง ๆ ได้มากมาย เช่น ผลิตภัณฑ์ (สินค้า) หรือบริการ (บริการ) ตัวแปรหลักที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ ได้แก่ โอกาสทางเทคโนโลยีและความต้องการของตลาด ด้วยความต้องการ ผลิตภัณฑ์ใหม่และพร้อมที่จะซื้อหรือใช้งาน เจ้าของนวัตกรรมจะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวอย่างเช่น Apple ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมด้านการออกแบบและการสื่อสารที่เรียกว่า iPod จนสามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคภายใต้รูปแบบและไลฟ์สไตล์ในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้บริษัทประสบความสำเร็จและได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากมาย

1.2 นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ให้ความหมายของนวัตกรรมกระบวนการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินธุรกิจโดยรวม นวัตกรรมกระบวนการได้รับการออกแบบมาเพื่อให้

ธุรกิจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น สามารถช่วยให้พวกเขาได้เปรียบในการแข่งขันในตลาด และช่วยให้พวกเขาเข้าถึงมือผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น หนึ่งในเป้าหมายหลัก คือ การช่วยให้ธุรกิจพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหนือคู่แข่ง ซึ่งสามารถทำได้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ มากมาย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ วิธีการดำเนินธุรกิจ และวิธีการเชื่อมต่อกับลูกค้า อย่างไรก็ตาม นวัตกรรมกระบวนการมีความสำคัญพอ ๆ กับนวัตกรรมผลิตภัณฑ์

2. การจำแนกตามระดับของการเปลี่ยนแปลง

2.1 นวัตกรรมในลักษณะเฉียบพลัน (Radical Innovation)

นวัตกรรมในลักษณะเฉียบพลันเป็นนวัตกรรมที่มีความซับซ้อนแตกต่างไปจากวิธีการและความคิดดั้งเดิมในแบบที่แตกต่างจากที่เคยทำมา ดังนั้นต้องหาแนวคิดใหม่เพื่อสร้างนวัตกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน ซึ่งมีความสำคัญมากกว่าการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วจะทำให้เกิดการออกแบบที่เป็นต้นแบบใหม่ของนวัตกรรม (New Dominant Design) รวมถึงแนวคิดของการออกแบบ และรายละเอียดขององค์ประกอบและโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมด้วยนวัตกรรมที่มีลักษณะเฉียบพลันจะมีเพียง ร้อยละ 10 ของนวัตกรรมทั้งหมด ตัวอย่างนวัตกรรมที่มีลักษณะเป็นนวัตกรรมในลักษณะเฉียบพลัน (Radical Innovation) ซึ่งนวัตกรรมในลักษณะเฉียบพลันจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นผู้นำตลาดของธุรกิจ รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าทางการตลาดและความอยู่รอดของธุรกิจได้มากกว่านวัตกรรมที่มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

2.2 นวัตกรรมในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป (Incremental Innovation)

นวัตกรรมประเภทนี้เป็นนวัตกรรมจำนวนมากที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นบ่อยกว่านวัตกรรมในลักษณะเฉียบพลัน นวัตกรรมประเภทนี้มีลักษณะเฉพาะคือการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปในวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ แทนที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันนวัตกรรมประเภทนี้สามารถพบเห็นได้ในด้านต่างๆ เช่น เทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์และบริการที่มีอยู่โปรดทราบ ว่านวัตกรรมประเภทนี้ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญและความต้องการของลูกค้าขององค์กร

3. การจำแนกตามขอบเขตของผลกระทบ

3.1 นวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Technological Innovation)

นวัตกรรมทางเทคโนโลยีเป็นนวัตกรรมที่มีพื้นฐานหรือขอบเขตของการพัฒนามาจากเทคโนโลยี โดยในปัจจุบันการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีมีบทบาทและความสำคัญต่อหลาย ๆ อุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยี ช่วยทำให้การพัฒนานวัตกรรมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภค และสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน

ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นนวัตกรรมที่มีแรงผลักดันที่สำคัญของความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของประชากร นวัตกรรมทางเทคโนโลยีจึงเป็นได้ทั้ง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมที่มีลักษณะเฉียบพลัน และนวัตกรรมที่มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ถ้าการพัฒนา นวัตกรรมนั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ยังจะส่งผลต่อรูปแบบและระดับของการแข่งขันในเชิงธุรกิจได้อีกด้วย

3.2 นวัตกรรมทางการบริหาร (Administrative Innovation)

นวัตกรรมการบริหารเกี่ยวกับการคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ในการทำสิ่งต่าง ๆ และอาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานในบริษัท เช่นเดียวกับวิธีการใหม่ ๆ ในการประเมินความก้าวหน้าและการวัดความสำเร็จ ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้น เช่น ปรับปรุงกระบวนการจัดการองค์กร เช่น โครงสร้างองค์กรแบบเมทริกซ์ หรือใช้แนวคิด Balanced scorecard ในการวางแผนและประเมินผลการปฏิบัติงาน นวัตกรรมการจัดการยังเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานของบริษัทในแง่ของโครงสร้างองค์กร ระบบ และกระบวนการจัดการ ในขณะที่นวัตกรรมทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์และกระบวนการ นวัตกรรมด้านการจัดการนั้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนวิธีที่บริษัททำสิ่งต่าง ๆ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559) ได้กล่าวถึง นวัตกรรมทางการศึกษาไว้ว่า แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. นวัตกรรมหลักสูตรใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการของผู้เรียนโดยเฉพาะเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งอาจรวมถึงการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการที่มีหลักสูตรที่แตกต่างกันสำหรับกลุ่มอายุต่าง ๆ รวมถึงหลักสูตรท้องถิ่นที่มีเฉพาะในพื้นที่

2. นวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นการค้นหาวิธีใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้เด็กเรียนรู้เป็นวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นระบบและออกแบบมาเพื่อช่วยให้แต่ละคนเรียนรู้ในแบบของตัวเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. นวัตกรรมสื่อการสอน ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ นักการศึกษาพยายามที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างสื่อการสอนใหม่ ๆ ทั้งสื่อการเรียนด้วยตนเอง การเรียนกลุ่ม การเรียนรวม ตลอดจนสื่อสนับสนุนการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

4. นวัตกรรมทางด้านการประเมินผล เป็นการประเมินเป็นวิธีใหม่ในการดูสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้เข้าใจได้ดีขึ้นว่า ผู้คนเป็นอย่างไรและจะปรับปรุงโรงเรียนได้อย่างไร วิธีการวัดผล มีหลายวิธี รวมทั้งการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการวัดและประเมินผลสถานศึกษา ครูอาจารย์

5. นวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นการใช้นวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น การใช้ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยติดตาม การเปลี่ยนแปลงของโลก

สรุปได้ว่า นวัตกรรมสามารถจำแนกออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ เป้าหมาย ของนวัตกรรม ระดับของการเปลี่ยนแปลง และขอบเขตของผลกระทบ ส่วนนวัตกรรมทางการศึกษา ก็สามารถจำแนกได้หลายประเภทเช่นกัน ได้แก่ นวัตกรรมหลักสูตร นวัตกรรมการเรียนการสอน นวัตกรรมสื่อการสอน นวัตกรรมทางด้านการประเมินผล และนวัตกรรมการบริหารจัดการ

2.1.3 ความหมายของนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความหมายของนวัตกรรมการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

ถวัลย์ มาตจรัส (2556) กล่าวว่า นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง ความคิดใหม่ รูปแบบใหม่ วิธีการใหม่ เทคนิคใหม่ แนวทางใหม่ ผลผลิตใหม่ที่ได้รับการประยุกต์ สร้างสรรค์ และพัฒนา ทั้งจากการต่อยอดภูมิปัญญาเดิม หรือจากการคิดค้นขึ้นมาใหม่ด้วยภูมิปัญญาใหม่ ให้เกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

ณัฐตะวัน ลิ้มประสงศ์ (2559) ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรมการบริหาร หมายถึง การนำแนวคิด ทฤษฎี ที่มีอยู่แล้วนำมาพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบท หรือวิธีการบริหารใหม่ ๆ หรือรูปแบบการบริหาร ที่ผู้บริหารนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและบริหารสถานศึกษา เพื่อมุ่งหวังประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

ทิตนา แคมมณี (2560) ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง กระบวนการ แนวคิด หรือวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษาซึ่งอยู่ในระหว่างการทดลองที่จะจัดขึ้นมา อย่างมีระบบและกว้างขวางพอสมควร เพื่อพิสูจน์ประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยอมรับนำไปใช้ ในระบบการศึกษาอย่างกว้างขวางต่อไป

รัตนา จันทรรวม (2560) ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ส่งเสริมการบริหารงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและนโยบายของสถานศึกษา

กนกพร แสนสุขสม (2561) ให้ความหมายไว้ว่า นวัตกรรมการบริหารการศึกษา หมายถึง แนวคิด กระบวนการทำงาน หรือรูปแบบใหม่ ๆ ในการการบริหารจัดการโรงเรียน

อันมาจากการสร้าง พัฒนา ต่อยอด หรือประยุกต์องค์ความรู้ที่อาจจะมาจากสาขาแขนงวิชาอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุณภาพในการบริหาร

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการบริหารการศึกษา หมายถึง การนำกระบวนการ แนวคิด หรือวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษา

2.1.4 กระบวนการสร้างนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการ นักวิจัยกล่าวถึงกระบวนการสร้างนวัตกรรมการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

รัตนา จันทรรวม (2560) ได้สรุปไว้ว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษา เริ่มจากการเข้าใจปัญหาที่สถานศึกษาเผชิญอยู่และมุ่งมั่นที่จะแก้ไข จากนั้น นักวิจัยสำรวจหลักการ ใหม่ที่สามารถช่วยปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา สุดท้าย ผู้บริหารสร้างนวัตกรรมจัดการเฉพาะ เพื่อช่วยปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา หลังจากการประเมินเสร็จสิ้น สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถนำแนวทางใหม่เหล่านี้ไปปรับใช้ได้

กนกพร แสนสุขสม (2561) ได้สรุปไว้ว่า การใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบเดิมนั้น ไม่จำเป็นสำหรับการสร้างนวัตกรรม แต่สามารถค้นหาและสร้างวิธีการใหม่หรือวิธีการเดิมที่มีอยู่แล้ว ในสาขาอื่นเพื่อแก้ปัญหาได้ ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมประยุกต์ในกระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก ระบุนวัตกรรม ประการที่สอง ค้นหาแนวทางใหม่ และประการที่สาม พัฒนานวัตกรรม โดยนำข้อมูลจาก 2 ขั้นตอนแรกไปศึกษาแนวทางปฏิบัติจากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติงาน ที่เป็นเลิศ สามารถสร้างต้นแบบนวัตกรรมจัดการ (ต้นแบบ) และนำมาสู่การประเมินในขั้นสุดท้าย

สรุปได้ว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ประกอบด้วยระบุนวัตกรรม ค้นหาแนวทางใหม่ และพัฒนานวัตกรรม หลังจากนั้นนำนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ไปปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อนำแนวทางเหล่านี้ไปปรับใช้ต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ความหมายของความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

มีนักการศึกษา นักวิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา ให้ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนดังนี้

กิตติมา ปรีดีติลล (2532) ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง กระบวนการในการวางแผน การควบคุม การประสานงานการจัดบุคลากรและการเผยแผ่ความรู้ต่อชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนและโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมกัน

โสภณ เพ็ชรพวง (2533) ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เพื่อให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียนและชุมชน

ดลใจ ตันเจริญ (2547) ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การดำเนินการ การวางแผนการบริหารงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทั้งด้านการเรียน การสอน ความมุ่งหมายและนโยบายของโรงเรียน โดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน เกิดการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนในทางสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประพันธ์ ภูมิวารินทร์ (2547) ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การบริหารและการดำเนินการหรือการติดต่อสื่อสารอันเกี่ยวข้องกับสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งเป็นขบวนการที่สำคัญที่จะทำให้งานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เป็นไปโดยสะดวกและบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษาตั้งไว้แล้วในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เพื่อให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ ในด้านต่าง ๆ แก่สถานศึกษาและชุมชน

วรพล สังขะวิไล (2550) ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน คือ การบริหารหรือการดำเนินการติดต่อสื่อสาร ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและชุมชน เพราะ ทั้งการบริหารหรือการดำเนินการติดต่อสื่อสาร อันเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและชุมชนล้วนเป็น กระบวนการสำคัญที่จะทำให้งานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปโดยสะดวก และบรรลุเป้าหมายตามที่โรงเรียนตั้งไว้ โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ฉะนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ณัฐ วรรณบุตร (2551) ให้ความหมายว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีต่อกัน ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โรงเรียน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาของชุมชนอย่างแท้จริง

ไพเราะ กาญจนสิงห์ (2551) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพสูง

สุภัก ภูมิवाल (2552) ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนไว้ว่าเป็นเพราะโรงเรียนเป็นแหล่งผลิต พัฒนา อบรม และคัดเลือกสมาชิกที่ดีและมีความสามารถให้แก่ชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียนด้วย เป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน เป็นศูนย์รวมของทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชน เป็นศูนย์กลางชุมชนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนกิจกรรมบริการในชุมชน

ทัชชัย ผ่องสวัสดิ์ (2555) ได้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง กระบวนการในการบริหารงานเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ติดต่อสื่อสาร และสร้างความเข้าใจเพื่อนามาซึ่งการดำเนินการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาและชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

วาสนา ชูแสง (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ร่วมกำหนดความมุ่งหมาย และนโยบาย รวมถึงให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา ความสนับสนุนทางด้านทรัพยากร กำลังคนและทุนทรัพย์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ในขณะเดียวกันก็มีความเจริญก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ทั้งของโรงเรียนและชุมชน

รุ่งทิพย์ เข้มทิศ (2559) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การวางแผนดำเนินการบริหารงานติดต่อประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน บุคคลในชุมชน สร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ผู้บริหาร คณะครูอาจารย์และสร้างความรู้สึกรักว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทั้งโรงเรียนและชุมชน

ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ได้กล่าวไว้ว่า บ้าน วัด โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” คือสามเสาหลักคู่สังคมไทยซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่เกื้อกูลประเทศไทยมายาวนาน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนที่ผ่านมาก็ยึดหลักการนี้มาโดยตลอด การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

กับทั้งสองฝ่ายช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์

ศราวุธ ความวัลย์ และคณะ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้และให้ประสบการณ์ทางการศึกษา ถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ แก่สมาชิกชุมชน ความพยายามที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน กับโรงเรียนเริ่มมีมากขึ้นตามลำดับในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งในไทย ชุมชนกับโรงเรียน หากมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้วย่อมจะส่งผลดีต่อกันทั้งสองฝ่ายรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง

อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นหนึ่งในภารกิจทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับชุมชนซึ่งเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคลากร ในสถานศึกษาเช่น ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานที่ราชการองค์กรเอกชน และสถาบันอื่น ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสในประชาชน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน

รณกร ไช้เนาค และคณะ (2562) ได้กล่าวไว้ว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสถานศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาที่อยู่ในชนบท ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง แนวทางในการดำเนินงาน ติดต่อประสานงานของสถานศึกษาร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ร่วมกำหนดความมุ่งหมาย และนโยบาย รวมถึงให้ความร่วมมือ ในด้านต่าง ๆ ช่วยให้สถานศึกษาดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

มีนักการศึกษา นักวิจัย กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน ไว้ดังนี้

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า งานความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนกับชุมชนซึ่งอยู่ในฐานะทั้งที่เป็นผู้ให้และผู้รับ โดยโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนหรือสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกันกับโรงเรียน

ยินดีให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียนและโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

ปฎิภาณ ศาสตร์อำนวย (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูเพียงคนเดียว โรงเรียนจะต้องร่วมมือกับชุมชนให้ประชาชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมคิดร่วมทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ โปร่งใสและตรวจสอบได้

นาวัน แกละสมุทร (2562) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนจะต้องประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแลส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2.2.3 ความสำคัญที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

มีนักการศึกษา นักวิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา กล่าวถึงความสำคัญที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน ไว้ดังนี้

ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนคือศูนย์กลางที่ยึดเหนี่ยวทุกคนทุกครอบครัวให้มารวมกันเป็นสถาบันระดับพื้นฐานที่ช่วยสร้างระบบในการจัดการตนเองให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชนรวมถึงเป็นศูนย์กลางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน การสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่คู่กันในการสร้างสังคมปัจจุบันการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

นพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่ดีควรมีแนวทางที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสภาพสังคมชุมชน วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศอันจะนำไปสู่การสร้างความสมดุลต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านและถือเป็นการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศไทยเพื่อการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ขวัญใจ พุ่มโอ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษากับชุมชนมีความจำเป็นจะต้องส่งเสริมความสัมพันธ์กันเพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อดำรงชีวิตที่ดีในชุมชนและการศึกษาในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันกับบุคคลในชุมชนเพื่อโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและประชาชนในชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

นาวัน แกละสมุทร (2562) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแลส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน โดยตอบสนองความต้องการของชุมชนซึ่งในการพัฒนาโรงเรียนนั้นชุมชนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่ชุมชนจะช่วยเหลือสถานศึกษาซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของชุมชนโรงเรียนอาศัยความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนทั้งในเรื่องเงิน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนแรงงานแรงใจจากชุมชนซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาเป็นสมบัติส่วนรวมของชุมชนที่มีคุณค่า

สรุปได้ว่า ความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง สถานศึกษาต้องมีการประสานงานกับชุมชน ให้ชุมชนได้มีบทบาทสำคัญในการดูแลส่งเสริมสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2.4 หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

มีนักการศึกษา นักวิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา กล่าวถึงหลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้เสนอหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนว่ามีแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือ บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคมและประเทศชาติ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนารากเหง้าของโรงเรียน

ธีระ รุญเจริญ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดให้มีขึ้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงของโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคล 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือบุคลากรภายในโรงเรียนและบุคคลในชุมชนรอบโรงเรียน ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์นั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงหลัก 6 ประการ คือ ผู้บริหารทุกระดับควรถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน รัฐจัดโรงเรียนขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน ผู้บริหารการศึกษาควรอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน มีงานทางวัฒนธรรมและศาสนาที่ไหนที่พอจะไปร่วมกับเขาได้ก็ควรไป ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เราเห็นด้วยหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อรักษามนุษยสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีกับประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรู้เห็นกิจการของโรงเรียนตามสมควรหรือทุกโอกาสที่ทำได้ แนะนำให้ครูออกไปพบปะผู้ปกครองหรือเยี่ยมนักเรียนที่บ้านเพื่อสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวตามวัฒนธรรมไทยโรงเรียนช่วยพัฒนาชาวบ้านด้วยการให้การศึกษาทั้งด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ผู้บริหารไม่ควรเพิกเฉย แต่ควรจัดให้ทุกโอกาสที่พอจะทำได้ การรับความช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งนำมาบำรุงโรงเรียน ควรให้เกียรติแก่ผู้ให้โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ประกาศให้ชุมชนทราบ เป็นต้น

ไพเราะ กาญจนสิงห์ (2551) หลักการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีดังนี้

1. ยึดหลักมนุษยสัมพันธ์
2. ยึดหลักความจริงใจหรือบริสุทธิ์ใจ
3. ซื่อสัตย์
4. คงเส้นคงวา
5. ยึดความเสียสละ
6. ยึดความอดทน
7. ยึดความยืดหยุ่น
8. ยึดความต่อเนื่อง
9. ยึดการครอบคลุมเนื้อหา
10. ยึดความเรียบง่าย
11. ยึดการสร้างสรรค์
12. ความสามารถในการปรับตัว
13. ยึดความเป็นผู้ให้ชุมชนมากกว่าผู้รับจากชุมชน

วาสนา ชูแสง (2557) กล่าวว่าหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ

1. ควรมีการศึกษาพื้นฐานของชุมชนนั้นให้เข้าใจ เพื่อปรับวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมกับคนในชุมชน
2. มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อให้โรงเรียนและชุมชนมีความเข้าใจที่ตรงกัน และควรมีเนื้อหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เข้าใจง่ายและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
3. มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกโรงเรียน ซึ่งจะต้องมีความคล่องตัว และสามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ อีกทั้งใช้วิธีการที่ง่าย และเป็นกันเองกับคนในชุมชน
4. โรงเรียนควรยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน

ขวัญใจ พุ่งโอ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนต้องมีความจริงใจและเข้าใจความต้องการของชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและปฏิบัติต่อชุมชนด้วยมารยาทที่ดีโรงเรียนใช้วิธีการที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญการชี้แจง การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบเพื่อสามารถพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้ชุมชนและโรงเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนากิจการของโรงเรียน

2.2.5 วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

ปัจจุบันการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนยังไม่บรรลุผลอันก่อให้เกิดความร่วมมือ การพัฒนาชุมชนต้องอาศัยหลายหน่วยงานเข้าร่วมพัฒนาท้องถิ่นจึงจะเจริญเท่าเทียมกัน มีนักการศึกษา นักวิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน ไว้ดังนี้

วรารณ นงนุช (2555) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนนั้นโรงเรียนต้องมีการดำเนินการอย่างมีขั้นตอน อาทิเช่น ที่จัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ บริการชุมชน จัดองค์กรช่วยประสานงานของโรงเรียนกับชุมชนสร้างความสัมพันธ์

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาจะต้องใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารมีลักษณะเป็นการใช้พลังงานร่วมกันของกลุ่มเพื่อปฏิบัติการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้แผนจึงเป็นหน้าที่ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ

ขั้นหนึ่งในกระบวนการบริหาร เพราะการวางแผนเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติจากหลายทาง โดยสถานศึกษาจะต้องประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียนทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์รวดเร็ว ประหยัดและประสิทธิภาพ โรงเรียนจะพัฒนาสู่การมีประสิทธิภาพได้นั้น อยู่ที่บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนชุมชนได้มีส่วนร่วมกำหนดรับรู้และยอมรับ วิสัยทัศน์ภาระหน้าที่ ความเชื่อเป้าหมายรวมทั้งแนวทางการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง วิธีการที่สถานศึกษาและชุมชนได้มีส่วนร่วมกันกำหนด รับรู้ และยอมรับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา จัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ บริการชุมชน จัดองค์กรช่วยประสานงานของโรงเรียน และชุมชน

2.2.6 การสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

มีนักการศึกษา นักวิจัย และหน่วยงานทางการศึกษา กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน ไว้ดังนี้

ปฏิภาณ ศาสตรอำนวย (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูเพียงคนเดียว สถานศึกษาจะต้องร่วมมือกับชุมชนให้ประชาชนได้รับรู้ และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมคิดร่วมทำด้วย ความบริสุทธิ์ ใจโปร่งใส และตรวจสอบได้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้บริการชุมชนได้แก่การทำตนให้ชุมชนยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของผู้บริหาร ประสานความร่วมมือสถานศึกษากับชุมชนให้สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยดี

2. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน คือการที่สถานศึกษา จะได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้กับชุมชนภายนอกได้รับรู้ร่วมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งจะทำให้ชุมชนทราบข้อมูลต่าง ๆ เห็นถึงความต้องการหรือความช่วยเหลือที่สถานศึกษาต้องการซึ่งจะทำให้ชุมชนนั้นเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนสถานศึกษาอันจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ คือการส่งเสริมกิจกรรมที่สถานศึกษามีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างเต็มที่ตามโอกาส ซึ่งส่วนใหญ่เน้น

สถานศึกษาจะตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน ถ้าสถานศึกษาปราศจากชุมชนในการให้การสนับสนุนก็จะทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาทำได้ไม่เต็มที่ซึ่งต้องผ่านการขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา และความร่วมมือจากชุมชนเช่นเดียวกัน

4. ด้านการประชาสัมพันธ์คือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้กับชุมชนภายนอกได้รับรู้รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้ชุมชนทราบข้อมูลต่าง ๆ เห็นถึงความต้องการหรือความช่วยเหลือที่สถานศึกษาต้องการซึ่งจะทำให้ชุมชนนั้นเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน มีสถานศึกษาอันจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

ขวัญใจ พุ่งโอ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาต้องมีความจริงใจและเข้าใจความต้องการของชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและปฏิบัติต่อชุมชนด้วยมารยาทที่ดีสถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้อำเภอข่าวสารที่สำคัญการชี้แจงการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบเพื่อสามารถพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

นาวัน แกละสมุทร (2562) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแลส่งเสริมโรงเรียนเพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน

1. การมีส่วนร่วม คือ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีบทบาท หน้าที่มากขึ้นเพื่อจะช่วยเหลือส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดีขึ้น

2. การสร้างภาคีเครือข่ายคือโรงเรียนมีส่วนร่วมในชุมชนทุกวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ

3. การประชาสัมพันธ์คือโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารภายในโรงเรียนเพื่อให้ทราบข้อมูลและกิจกรรมต่าง ๆ

4. การบริการชุมชนคือโรงเรียนควรเปิดให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ภายในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียนหรือสนามกีฬาเพื่อให้ชุมชนได้รู้จักโรงเรียนมากขึ้น

ธณกร ไช่นาค และคณะ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชนจึงเป็นการมองข้ามทรัพยากรที่จะอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาได้ งานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จึงเป็นภารกิจที่สำคัญจึงอาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นงานที่ยากและสำคัญยิ่งงานหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ

ให้สำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมี 5 ด้านดังนี้

1. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และภาคีเครือข่ายโดยสถานศึกษาประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียน เพื่อวางแผนและพัฒนากิจการการศึกษา

2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดงามของท้องถิ่นสถานศึกษาให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษาด้วยความจริงใจต่อกัน อย่างสม่ำเสมอ มีกลุ่ม ชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในสถานศึกษา และสถานศึกษามีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

4. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนได้แก่ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในสถานศึกษา และสถานศึกษามีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน

5. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย ได้แก่ สถานศึกษารายงานผลการเรียนความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนได้รับทราบคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การติดต่อสื่อสารระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ที่มีความร่วมมือ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน สานสัมพันธ์อันดีงามระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เพื่อก่อให้เกิด การมีส่วนร่วมที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและชุมชน มีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยยึดหลักความต้องการของชุมชน และมีการวางแผนงาน ประสานงาน

2. ด้านการให้บริการชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้ามา ใช้อาคารสถานที่ ในการจัดกิจกรรมของชุมชน ท้องถิ่น และให้บริการ อำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสถานศึกษา

3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา หมายถึง การให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญความก้าวหน้า ในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเป็นการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในตลอดจนจัดทำข่าวสารพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม และรับฟัง ความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน

2.2.7 การบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

ประยูร เทียมทอง (2541) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง บทบาทของการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน นับตั้งแต่การวางแผนการติดต่อประสานงาน การเผยแพร่ข่าวสาร การให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือ ตลอดจนการใช้แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกัน โดยมุ่งสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียนและชุมชน

จำนัณ เมืองพระฝาง และคณะ (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหมายถึงวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการวางแผนในการดำเนินงานในการติดต่อประสานงาน การเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลความเคลื่อนไหวของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ มีความรู้สึกความเข้าใจอันดี ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในด้านการใช้ทรัพยากร การช่วยเหลือนักเรียนในการเรียนการสอน และประโยชน์ต่างๆ แก่โรงเรียนและชุมชน

วิจิตร สุวรรณจินดา (2547) ได้ให้ความหมายของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหมายถึง การดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน อันจะเป็นหนทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ขณะเดียวกันก็เป็นหนทางให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น

อัจฉราวดี บัวเกตุ (2547) ได้ให้ความหมายของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างเราในกับชุมชนหมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อร่วมมือการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน ตลอดจนการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนร่วมกันในทางสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

สรุปได้ว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การติดต่อสื่อสาร ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาโรงเรียนและชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า โดยใช้แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษา และชุมชน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและหน่วยงานให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์และสื่อสารที่เป็นระบบ เพื่อให้ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุภักดิ์ ยมพุก และวิโรจน์ เจริญลักษณ์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือ

และความรับผิดชอบต่อนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วยการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

กัญจน์รัตน์ สันธรัตน์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม และคุณธรรมอย่างเหมาะสมโดยจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้บริหารในการวินิจฉัยสั่งการ ควบคุมการจัดการ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนมีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตามขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การดำเนินการภายในสถานศึกษา มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย การกิจในการพัฒนาผู้เรียนทางด้านการศึกษา มีฝ่ายงานต่าง ๆ คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดต่อผู้เรียน และองค์กรสถานศึกษานั้น ๆ

2.3.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและหน่วยงานกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญทางการศึกษาและการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ภารดี อนันต์นาวิ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วยการขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ

มีการจัดการทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้นำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยังต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน และแก้ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเพื่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นในการบริหารงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่มีลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะ ส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานที่ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแบบแผนปฏิบัติที่ได้วางไว้

จันทราณี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรีชญา เวสารัชช์ (2554) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สัมมา รณินิธย์ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา

เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ เกิดความร่วมมือและพึ่งพากัน ซึ่งต้องการความเป็นหนึ่งเดียวด้วยเหตุนี้การให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงเป็นสิ่งที่จะสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จตามต้องการ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือผู้บริหารโรงเรียนดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการและความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา

ทัน ไทรงาม และคณะ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้องค์กรหรือสถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคงมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาคือสิ่งสำคัญ

ที่จะทำให้การบริหารมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กรอาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนดีมีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนและเทคนิคต่าง ๆ เป็นการบริหารจัดการของผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในด้านการงานการศึกษา ด้วยวิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีขั้นตอน มีกติกาและวิธีการดำเนินการที่สนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.3.3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและหน่วยงานกล่าวถึงขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการ กระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงาน บุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประสานความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ จัดการศึกษา มีภาระหน้าที่ คือการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบ

และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหาร องค์กรให้การบริหารอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้น การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลขยายภารกิจ การบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่งาน คือ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายองค์กร การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยี สารสนเทศการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อม การทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมประสานงาน การจัดการศึกษา ในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริม งานกิจการนักเรียน งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงาน การจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นการจัดระบบการควบคุมภายในองค์กร งานบริการสาธารณะงานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจ สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา บุคลากร ทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพขยายภารกิจการบริหารบุคคลประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานขยายการบริหาร งบประมาณประกอบด้วย การจัดทำและเสนอของบประมาณ การวิเคราะห์และพัฒนานโยบาย ทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาการเบิกจ่าย อนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และรายงานผล การใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงาน การตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรลงทุนเพื่อการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษาการจัดการ

ทรัพยากร การระดมทรัพยากร การจัดการรายได้และผลประโยชน์ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงินการเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกักเงินไว้เบิกเหลื่อมปี การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน เงินและงบประมาณทางการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงานการบริหาร พัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุการกำหนด แบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นกิจกรรมของบริหารงานที่สำคัญ 5 อย่าง ดังนี้ คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กรหรือการจัดรูปงาน (Organizing)
3. การบริหารบุคคล (Staffing)
4. การสั่งงานหรือบัญชาการ (Directing)
5. การควบคุมงาน (Controlling) กับคนผู้ทำงานที่กำลังปฏิบัติ

อยู่ในขณะนั้น ด้วย

จันทราณี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษามี 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การส่งเสริมชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่การจัดทำ แผนงบประมาณและคำขอ ตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอนุมัติการใช้จ่าย งบประมาณที่ได้รับจัดสรรการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่าย งบประมาณการตรวจสอบติดตามรายงานการใช้งบประมาณ เป็นต้น

3. ด้านการบริหารงานบุคคลได้แก่การวางแผนอัตรากำลังการจัดสรร อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่ง ให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้น เงินเดือนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์ และร้องทุกข์ เป็นต้น

4.ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงาน การรับนักเรียน การจัดทำสำมะโนนักเรียน งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา เป็นต้น

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2556) ได้กล่าวไว้ว่าขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร
4. ด้านบริหารทั่วไป

กัญจน์รัตน์ สิ้นธุรัตน์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้

4 ประการ คือ

1. การบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของประชาคมอาเซียน

2. การบริหารงานงบประมาณ คือ การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย และแผนงานด้านงบประมาณ งานจัดหารายได้ และกองทุนโรงเรียน งานบริหารทรัพย์สิน

และผลประโยชน์ในสถานศึกษา งานการเงินและบัญชี ตลอดจนการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านงบประมาณและการเงิน

3. การบริหารงานบุคคลคือ กระบวนการสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา การดูแลสวัสดิการในด้านต่าง ๆ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การบริหารงานทั่วไป คือการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการศึกษาทุกระดับ ตามหลักการความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งทุกภาคส่วนร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารและประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาจะมีการกำหนดขอบข่ายที่นักวิชาการจำแนกไว้ จะมีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกันซึ่งประกอบด้วยการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด มีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง มีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ และเกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด

2. ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง กระบวนการวางแผน การใช้งบประมาณการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุปรายงานผลการบริหารงบประมาณและการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริม มีการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนโดยการระดมทรัพยากร เพื่อจัดการศึกษากิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ จัดหาควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล มีการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา มีการจัดวางแผนระบบงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน บุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงาน และส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษา นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด จัดบุคลากรรับผิดชอบงาน ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานความร่วมมือกับชุมชนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา

2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

มีนักวิชาการและหน่วยงานให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2558) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินผลที่ช่วยให้เข้าใจว่าเงื่อนไขแตกต่างจากที่ควรจะเป็นอย่างไร และระบุ การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่ต้องทำเพื่อปรับปรุงสถานการณ์ สิ่งนี้ช่วยให้จัดการการศึกษาของนักเรียน ได้ดีขึ้น

มนตรี อินตา (2562) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญในความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น โดยข้อมูลที่ได้จากบุคคลสามารถนำมาสู่ การตัดสินใจ วางแผน การกำหนดแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม และข้อมูลดังกล่าวนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกหรือเชิงสร้างสรรค์

ทิพวรรณ อ่วมทอง (2564) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็น นำผลการประเมินมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองความต้องการ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์

ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ (2564) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ที่สังเกตได้ แล้วนำผลของความแตกต่างนั้นมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูล ในการตัดสินใจแก้ไขความแตกต่างนั้นต่อไป

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ในการหาความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหามาได้ตรงสภาพ หรือความต้องการที่แท้จริง

2.4.2 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2558) อธิบายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นช่วยให้เรา เข้าใจว่าอะไรที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้หลักการสองประการในการประเมิน คือ หลักการของความแตกต่าง (ความคลาดเคลื่อน) และหลักการของความสำคัญ (ความสำคัญ) การกำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็นการบอกถึงสิ่งที่กำลังมองหาในการวิจัย การกำหนดวิธีการประเมินความต้องการมีความสำคัญเนื่องจากจะบอกได้ว่าจะวัดสิ่งที่จำเป็นอย่างไร การเรียงลำดับความต้องการมีความสำคัญเพราะจะบอกได้ว่าความต้องการใดควรได้รับการจัดการก่อน สุดท้ายนี้ การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อให้เรามั่นใจได้ว่าเป้าหมายของเราบรรลุผล

Stufflebeam et al. (1985) ได้อธิบายถึง กระบวนการประเมินความต้องการ ว่าเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่มหรือบุคคล จากนั้นข้อมูลนี้จะถูกใช้เพื่อพิจารณาว่าความต้องการคืออะไร จากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น กระบวนการสามารถเกิดขึ้นในลำดับใดก็ได้ และไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในลักษณะเฉพาะเจาะจง เนื่องจากสามารถหลีกเลี่ยงวัฏจักรได้

Witkin & Altschuld (1995) ได้เสนอโมเดลการประเมินความต้องการจำเป็น ที่เรียกว่า “Three - phase model” โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระดับที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการ ก่อนการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดหมาย หลักการกำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล ระดับที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ก่อนหลังขั้นแรกการวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1 2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และระดับที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้ผลการประเมิน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกๆระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหามาพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น และการเผยแพร่ผลที่ได้รับ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็น คือ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดขอบเขต การกำหนดวิธีการ การจัดเรียงลำดับ การรายงานผล และการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

2.4.3 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

การจัดลำดับความต้องการจำเป็นมีความสำคัญมากในกระบวนการกำหนดความต้องการจำเป็น ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุ และทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมของความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNImodified) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) ดังสูตร

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

โดย PNImodified หมายถึงดัชนีอันดับความต้องการจำเป็น

D (Degree of success) หมายถึงระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

I (Importance) หมายถึงระดับสภาพที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า วิธี Modified Priority Needs Index (PNImodified) เป็นวิธีหาความแตกต่างระหว่าง (I - D) และหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการให้อยู่ในช่วงที่ไม่มีอยู่ช่วงนี้กว้างเกินไป

2.5 วิธีปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดไว้ดังนี้

2.5.1 ความหมายของวิธีปฏิบัติที่ดี

มีนักวิชาการ นักวิจัยให้ความหมายของวิธีปฏิบัติที่ดีไว้ ดังนี้

สาทิพย์ ครุฑจันทร์ (2560) ให้ความหมายไว้ว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีการหรือแนวปฏิบัติสำหรับทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จและเป็นแนวทางที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง แล้วสรุปความรู้และประสบการณ์ที่ได้เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

กรองทิพย์ บัวผาย (2562) ให้ความหมายไว้ว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง การปฏิบัติที่ดีที่สุด การปฏิบัติทำให้องค์กรสู่ความเป็นเลิศ บรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิโรจน์ ไชยภักดี (2562) ให้ความหมายไว้ว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีการหรือแนวทางดำเนินการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนภายใต้เงื่อนไขของบริบทต่าง ๆ

ซึ่งเป็นผลมาจาก การวิเคราะห์สภาพจุดแข็ง-จุดอ่อนของโรงเรียน แล้วนำวิธีการหรือแนวทางดำเนินการนั้น ๆ ไปปฏิบัติจริงให้สำเร็จโดยมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการสร้างและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของโรงเรียนและความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน จากนั้นทำการสรุปวิธีการหรือแนวทางดำเนินการนั้น ๆ ให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของโรงเรียน ณ เวลานั้น ๆ

ชนาธิป สนิทิน (2564) ให้ความหมายไว้ว่า แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจนโดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สุวิชาดา คล้ายสุบรรณ (2565) ให้ความหมายไว้ว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีการปฏิบัติ หรือขั้นตอนที่เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุด เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ ในแต่ละเรื่องที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สำคัญ มีการสรุปวิธีการปฏิบัติที่ดีที่ผ่านการพิสูจน์ ผ่านการตัดสินใจ หรือผ่านการประเมิน มีความยืดหยุ่น มีการบริหารจัดการที่ดี ใช้เวลาน้อยที่สุด มีการเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอก สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางที่ดีได้

สรุปได้ว่า วิธีปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

2.5.2 ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่ดี

มีนักวิชาการ นักวิจัยกล่าวถึง ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่ดีไว้ ดังนี้

จุฬาลักษณ์ มหาแสน (2559) กล่าวว่า การนำแนวปฏิบัติที่ดี หรือ Best Practice มาใช้ในองค์กรมีความสำคัญ ดังนี้

1. การนำวิธีปฏิบัติที่ดีมาใช้ในองค์กรเพื่อเป็นแนวทางหรือวิธีปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ จะนำองค์กรสู่ความสำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำมาซึ่งความสำเร็จขององค์กรและเกิดประโยชน์ในด้านการดำเนินงาน

ขององค์กรได้ อีกทั้งยังก่อให้เกิดนวัตกรรมในการดำเนินงาน สามารถประหยัดทรัพยากร ลดเวลาในการปฏิบัติงาน ลดต้นทุนการดำเนินงาน มีการปรับปรุงคุณภาพ และเกิดผลกำไรอย่างก้าวกระโดด

2. การนำวิธีปฏิบัติที่ดีมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและปรับปรุงองค์กรให้มีความสำเร็จมีความสำคัญมาก เนื่องจากองค์กรในปัจจุบันอยู่ในยุคการแข่งขันเพื่อความอยู่รอด การเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือทำได้ดีกว่า ซึ่งแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือแนวปฏิบัติที่ดีจึงเป็นฐานความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงองค์กร เช่น แนวปฏิบัติที่ดีด้านภาวะผู้นำ แนวปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

สรุข แก้วคำฟู (2560) กล่าวว่า Best Practice มีความสำคัญต่อองค์กรในด้านระบบปฏิบัติการขององค์กรมีการดำเนินงานการอย่างเป็นระบบ บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงานมีการกำหนดกลไกการตรวจสอบและทบทวนทั้งระบบปฏิบัติการและระดับนโยบายเป็นกระบวนการที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน เป็นกระบวนการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสามารถปฏิบัติซ้ำได้อีก และเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สุวิชาติ คล้ายสุบรรณ (2565) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดีมีความสำคัญโดยสามารถสร้างศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดผลงานและวิธีปฏิบัติที่ดีให้กับองค์กรเพื่อความอยู่รอดขององค์กรนั้น อันนำไปสู่การสร้างผลกำไรให้กับบริษัทหรือองค์กรและสามารถเติบโตอย่างไม่หยุดยั้งภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจากสภาพภายในและภายนอก มีแนวคิดที่สร้างสรรค์และมีการคิดอย่างเป็นระบบส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สรุปได้ว่า วิธีปฏิบัติที่ดีมีความสำคัญกับหน่วยงานหรือองค์กรโดยเป็นวิธีปฏิบัติที่นำองค์การสู่ความสำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.5.3 การดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่ดี

มีนักวิชาการ นักวิจัยกล่าวถึง การดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่ดีไว้ ดังนี้

จุฬาลักษณ์ มหาแสน (2559) กล่าวว่า การดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่ดีประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ภารกิจที่แท้จริงของหน่วยงานนั้น ๆ
2. การศึกษาวิเคราะห์สภาพของหน่วยงาน ซึ่งอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น ใช้วิธีการสำรวจ การระดมความคิด การใช้เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม

(Appreciation Influence Control : AIC) หรือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์การ (SWOT Analysis) เป็นต้น

3. การกำหนดสภาพความสำเร็จในอนาคต จัดทำรูปแบบ Model วิธีการดำเนินงาน

4. การปฏิบัติตามแบบวิธีการอาจจะเริ่มทดลองนำร่อง ตรวจสอบ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ

5. ประเมินผล วิเคราะห์ เปรียบเทียบในด้านขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณ และผลที่ได้รับกับวิธีการเดิม

6. ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการนำไปใช้ในหน่วยงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

7. การบันทึกเขียนรายงาน ใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ

สาทิศย์ ครุฑจันทร์ (2559) กล่าวว่า การพัฒนาองค์กรโดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาดำเนินการนำแนวคิดของวิธีปฏิบัติที่ดีมาใช้มีหลายแนวความคิดและหลายแนวทาง ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักของสถานศึกษาว่าต้องการพัฒนาไปในทิศทางใด เน้นด้านใดเป็นหลัก ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมากน้อยเพียงใด โดยขั้นตอนการดำเนินงานของวิธีปฏิบัติที่ดี ดังนี้

1. การวิเคราะห์ภารกิจที่แท้จริงของหน่วยงานนั้น ๆ

2. การศึกษาวิเคราะห์สภาพของหน่วยงาน ซึ่งอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น ใช้วิธีการสำรวจ การระดมความคิด การใช้ SWOT Analysis เป็นต้น

3. การกำหนดสภาพความสำเร็จในอนาคต จัดทำรูปแบบวิธีดำเนินงาน

4. การปฏิบัติตามแบบวิธีการ อาจจะเริ่มทดลองนำร่องตรวจสอบ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ

5. ประเมินผลวิเคราะห์เปรียบเทียบในด้านขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณ และผลที่ได้รับมาเปรียบเทียบกับวิธีการเดิม

6. ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการนำไปใช้ในหน่วยงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

7. การบันทึก และเขียนรายงาน ใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

นอกจากข้อเสนอ 7 ขั้นตอนข้างต้นแล้ว หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ หรือสถานศึกษา สามารถจะดำเนินงานได้อีกหลายกระบวนการ เช่น การดำเนินงานตามแนวทางของวงจร

เดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวคิดของวิธีปฏิบัติที่ดีเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ซึ่งสถานศึกษาต้องมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างรัดกุม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในขั้นตอน การปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานและองค์กรมีการปฏิบัติงานที่เข้มแข็ง มีการตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้นำผลของการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนางาน ให้ดีขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า การดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่ดีมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ภารกิจ ที่แท้จริงของหน่วยงานนั้น ๆ การศึกษาวิเคราะห์สภาพของหน่วยงาน การกำหนดภาพความสำเร็จ ในอนาคต จัดทำรูปแบบวิธีดำเนินงาน การปฏิบัติตามแบบวิธีการ อาจจะเริ่มทดลองนำร่องตรวจสอบ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ประเมินผลวิเคราะห์เปรียบเทียบในด้านขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณและผลที่ได้รับมาเปรียบเทียบกับวิธีการเดิม ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการนำไปใช้ ในหน่วยงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และการบันทึก และเขียนรายงาน ใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

2.6 บริบทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.6.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีทั้งหมด 26,959 แห่ง จาก 183 สำนักงานเขตฯ จำแนกตามภูมิภาค ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2566 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
ภาคกลาง	1. สพป.กรุงเทพมหานคร	37	1069
	2. สพป.พิษณุโลก เขต 1	113	1071
	3. สพป.พิษณุโลก เขต 2	123	1076
	4. สพป.พิษณุโลก เขต 3	163	1259
	5. สพป.สุโขทัย เขต 1	128	1046
	6. สพป.สุโขทัย เขต 2	162	1141

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	7. สพป.เพชรบูรณ์ เขต 1	126	1018
	8. สพป.เพชรบูรณ์ เขต 2	128	1136
	9. สพป.เพชรบูรณ์ เขต 3	188	1392
	10. สพป.พิจิตร เขต 1	132	884
	11. สพป.พิจิตร เขต 2	122	944
	12. สพป.กำแพงเพชร เขต 1	204	1588
	13. สพป.กำแพงเพชร เขต 2	180	1303
	14. สพป.นครสวรรค์ เขต 1	162	1036
	15. สพป.นครสวรรค์ เขต 2	145	1125
	16. สพป.นครสวรรค์ เขต 3	196	1134
	17. สพป.ลพบุรี เขต 1	144	1217
	18. สพป.ลพบุรี เขต 2	136	1116
	19. สพป.ชัยนาท	164	1152
	20. สพป.อุทัยธานี เขต 1	74	455
	21. สพป.อุทัยธานี เขต 2	123	940
	22. สพป.สิงห์บุรี	91	715
	23. สพป.อ่างทอง	144	983
	24. สพป.สระบุรี เขต 1	119	981
	25. สพป.สระบุรี เขต 2	135	1279
	26. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต 1	177	1727
	27. สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต 2	158	1189
	28. สพป.สุพรรณบุรี เขต 1	135	1090
	29. สพป.สุพรรณบุรี เขต 2	132	1123
	30. สพป.สุพรรณบุรี เขต 3	126	957

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	31. สพป.นครนายก	131	998
	32. สพป.ปทุมธานี เขต 1	102	1600
	33. สพป.ปทุมธานี เขต 2	67	1183
	34. สพป.นนทบุรี เขต 1	32	684
	35. สพป.นนทบุรี เขต 2	63	1013
	36. สพป.นครปฐม เขต 1	122	1512
	37. สพป.นครปฐม เขต 2	120	1327
	38. สพป.สมุทรปราการ เขต 1	72	1475
	39. สพป.สมุทรปราการ เขต 2	71	1150
	40. สพป.สมุทรสาคร	102	1555
ภาคตะวันออก	42. สพป.สระแก้ว เขต 1	145	1295
	43. สพป.สระแก้ว เขต 2	118	1156
	41. สพป.สมุทรสงคราม	67	508
	44. สพป.ปราจีนบุรี เขต 1	119	962
	45. สพป.ปราจีนบุรี เขต 2	113	798
	46. สพป.ฉะเชิงเทรา เขต 1	138	1441
	47. สพป.ฉะเชิงเทรา เขต 2	145	1345
	48. สพป.ชลบุรี เขต 1	82	1193
	49. สพป.ชลบุรี เขต 2	112	1171
	50. สพป.ชลบุรี เขต 3	81	1731
	51. สพป.ระยอง เขต 1	114	1956
	52. สพป.ระยอง เขต 2	87	861
	53. สพป.จันทบุรี เขต 1	80	943
	54. สพป.จันทบุรี เขต 2	106	1096

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	55. สพป.ตราด	106	1018
	56. สพป.หนองคาย เขต 1	156	1117
	57. สพป.หนองคาย เขต 2	104	795
	58. สพป.นครพนม เขต 1	249	1706
	59. สพป.นครพนม เขต 2	181	1448
	60. สพป.สกลนคร เขต 1	175	1892
	61. สพป.สกลนคร เขต 2	255	2048
	62. สพป.สกลนคร เขต 3	182	1799
	63. สพป.อุดรธานี เขต 1	219	2019
	64. สพป.อุดรธานี เขต 2	193	1501
	65. สพป.อุดรธานี เขต 3	203	1672
	66. สพป.อุดรธานี เขต 4	143	1177
	67. สพป.หนองบัวลำภู เขต 1	201	1396
	68. สพป.หนองบัวลำภู เขต 2	102	906
	69. สพป.เลย เขต 1	143	1096
	70. สพป.เลย เขต 2	155	1113
	71. สพป.เลย เขต 3	107	426
	72. สพป.มุกดาหาร	246	1834
	73. สพป.กาฬสินธุ์ เขต 1	169	1174
	74. สพป.กาฬสินธุ์ เขต 2	165	1221
	75. สพป.กาฬสินธุ์ เขต 3	198	1465
	76. สพป.ขอนแก่น เขต 1	154	1345
	77. สพป.ขอนแก่น เขต 2	208	1189
	78. สพป.ขอนแก่น เขต 3	175	1103

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	79. สพป.ขอนแก่น เขต 4	175	1172
	80. สพป.ขอนแก่น เขต 5	257	1832
	81. สพป.อำนาจเจริญ	252	1611
	82. สพป.ยโสธร เขต 1	187	1059
	83. สพป.ยโสธร เขต 2	183	1136
	84. สพป.ร้อยเอ็ด เขต 1	229	1570
	85. สพป.ร้อยเอ็ด เขต 2	332	2213
	86. สพป.ร้อยเอ็ด เขต 3	212	1483
	87. สพป.มหาสารคาม เขต 1	196	1140
	88. สพป.มหาสารคาม เขต 2	221	1318
	89. สพป.มหาสารคาม เขต 3	145	910
	90. สพป.ชัยภูมิ เขต 1	223	1798
	91. สพป.ชัยภูมิ เขต 2	262	1810
	92. สพป.ชัยภูมิ เขต 3	190	1393
	93. สพป.นครราชสีมา เขต 1	143	1814
	94. สพป.นครราชสีมา เขต 2	175	1402
	95. สพป.นครราชสีมา เขต 3	183	1656
	96. สพป.นครราชสีมา เขต 4	180	1723
	97. สพป.นครราชสีมา เขต 5	213	1765
	98. สพป.นครราชสีมา เขต 6	180	1202
	99. สพป.นครราชสีมา เขต 7	225	1931
	100. สพป.บุรีรัมย์ เขต 1	201	1803
	101. สพป.บุรีรัมย์ เขต 2	229	2139
	102. สพป.บุรีรัมย์ เขต 3	214	2049

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	103. สพป.บุรีรัมย์ เขต 4	192	1541
	103. สพป.บุรีรัมย์ เขต 4	192	1541
	104. สพป.สุรินทร์ เขต 1	292	2637
	105. สพป.สุรินทร์ เขต 2	218	1611
	106. สพป.สุรินทร์ เขต 3	233	2546
	107. สพป. ศรีสะเกษ เขต 1	258	1994
	108. สพป. ศรีสะเกษ เขต 2	180	1304
	109. สพป. ศรีสะเกษ เขต 3	198	1780
	110. สพป. ศรีสะเกษ เขต 4	209	1986
	111. สพป.อุบลราชธานี เขต 1	237	1701
	112. สพป.อุบลราชธานี เขต 2	217	1509
	113. สพป.อุบลราชธานี เขต 3	209	1718
	114. สพป.อุบลราชธานี เขต 4	143	988
	115. สพป.อุบลราชธานี เขต 5	254	2402
	116. สพป.บึงกาฬ	212	1983
ภาคเหนือ	117. สพป.เชียงราย เขต 1	104	1056
	118. สพป.เชียงราย เขต 2	145	1189
	119. สพป.เชียงราย เขต 3	139	1633
	120. สพป.เชียงราย เขต 4	133	1081
	121. สพป.น่าน เขต 1	179	1070
	122. สพป.น่าน เขต 2	146	1037
	123. สพป.พะเยา เขต 1	83	607
	124. สพป.พะเยา เขต 2	133	922
	125. สพป.เชียงใหม่ เขต 1	85	1047

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	126. สพป.เชียงใหม่ เขต 2	131	1310
	127. สพป.เชียงใหม่ เขต 3	156	1969
	128. สพป.เชียงใหม่ เขต 4	87	835
	129. สพป.เชียงใหม่ เขต 5	96	839
	130. สพป.เชียงใหม่ เขต 6	96	837
	131. สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 1	132	856
	132. สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2	176	1017
	133. สพป.แพร่ เขต 1	118	653
	134. สพป.แพร่ เขต 2	124	627
	135. สพป.ลำปาง เขต 1	109	838
	136. สพป.ลำปาง เขต 2	109	729
	137. สพป.ลำปาง เขต 3	93	401
	138. สพป.ลำพูน เขต 1	103	642
	139. สพป.ลำพูน เขต 2	82	579
	140. สพป.อุดรดิตถ์ เขต 1	144	991
	141. สพป.อุดรดิตถ์ เขต 2	76	509
ภาคตะวันตก	142. สพป.ตาก เขต 1	107	803
	143. สพป.ตาก เขต 2	122	2122
	144. สพป.กาญจนบุรี เขต 1	134	1262
	145. สพป.กาญจนบุรี เขต 2	101	940
	146. สพป.กาญจนบุรี เขต 3	80	1161
	147. สพป.กาญจนบุรี เขต 4	91	867
	148. สพป.ราชบุรี เขต 1	173	1651
	149. สพป.ราชบุรี เขต 2	147	1149

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	150. สพป.เพชรบุรี เขต 1	93	638
	151. สพป.เพชรบุรี เขต 2	123	854
	152. สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	117	1124
	153. สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	89	821
	154. สพป.ชุมพร เขต 1	107	1220
	155. สพป.ชุมพร เขต 2	118	1007
	156. สพป.ระนอง	78	674
	157. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 1	121	1280
	158. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2	179	1594
	159. สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 3	152	1404
	160. สพป.นครศรีธรรมราช เขต 1	110	1023
	161. สพป.นครศรีธรรมราช เขต 2	202	1791
	162. สพป.นครศรีธรรมราช เขต 3	223	1493
	163. สพป.นครศรีธรรมราช เขต 4	133	1215
	164. สพป.กระบี่	210	1877
	165. สพป.พังงา	135	1108
	166. สพป.ภูเก็ต	49	729
	167. สพป.พัทลุง เขต 1	116	925
	168. สพป.พัทลุง เขต 2	114	943
	169. สพป.ตรัง เขต 1	132	1116
	170. สพป.ตรัง เขต 2	135	1152
	171. สพป.ปัตตานี เขต 1	136	1442
	172. สพป.ปัตตานี เขต 2	115	980
	173. สพป.ปัตตานี เขต 3	67	610

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภูมิภาค	สพป.(สพป.)	จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนครู (คน)
	174. สพป.สงขลา เขต 1	137	1103
	175. สพป.สงขลา เขต 2	127	1168
	176. สพป.สงขลา เขต 3	193	1981
	177. สพป.สตูล	159	1504
	178. สพป.นราธิวาส เขต 1	148	1626
	179. สพป.นราธิวาส เขต 2	117	1414
	180. สพป.นราธิวาส เขต 3	75	936
	181. สพป.ยะลา เขต 1	111	1178
	182. สพป.ยะลา เขต 2	68	767
	183. สพป.ยะลา เขต 3	32	381
รวม		26,959	230,495

ที่มา : จาก สถิติข้อมูลทางการศึกษา, โดย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566, https://www.bopp.go.th/?page_id=3544

จากตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค พบว่า มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 26,959 แห่ง และมีครู จำนวน 230,495 คน โดยมีจำนวนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค ดังนี้

1. ภาคกลาง 22 จังหวัด มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 41 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (1 แห่ง) พิษณุโลก (3 แห่ง) สุโขทัย (2 แห่ง) เพชรบูรณ์ (3) พิจิตร (2 แห่ง) กำแพงเพชร (2 แห่ง) นครสวรรค์ (3 แห่ง) ลพบุรี (2 แห่ง) ชัยนาท (1 แห่ง) อุทัยธานี (2 แห่ง) สิงห์บุรี (1 แห่ง) อ่างทอง (1 แห่ง) สระบุรี (2 แห่ง) พระนครศรีอยุธยา (2 แห่ง) สุพรรณบุรี

(3 แห่ง) นครนายก (1 แห่ง) ปทุมธานี (2 แห่ง) นนทบุรี (2 แห่ง) นครปฐม (2 แห่ง) สมุทรปราการ (2 แห่ง) สมุทรสาคร (1 แห่ง) และสมุทรสงคราม (1 แห่ง)

2. ภาคตะวันออก 7 จังหวัด มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ สระแก้ว (2) ปราจีนบุรี (2 แห่ง) ฉะเชิงเทรา (2 แห่ง) ชลบุรี (3 แห่ง) ระยอง (2 แห่ง) จันทบุรี (2 แห่ง) และ ตราด (1 แห่ง)

3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 จังหวัด มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 61 แห่ง ได้แก่ หนองคาย (2 แห่ง) นครพนม (2 แห่ง) สกลนคร (3 แห่ง) อุดรธานี (4 แห่ง) หนองบัวลำภู (2 แห่ง) เลย (3 แห่ง) มุกดาหาร (1 แห่ง) กาฬสินธุ์ (3 แห่ง) ขอนแก่น (5 แห่ง) อำนาจเจริญ (1 แห่ง) ยโสธร (2 แห่ง) ร้อยเอ็ด (3 แห่ง) มหาสารคาม (3 แห่ง) ชัยภูมิ (3 แห่ง) นครราชสีมา (7 แห่ง) บุรีรัมย์ (4 แห่ง) สุรินทร์ (3 แห่ง) ศรีสะเกษ (4 แห่ง) อุบลราชธานี (5 แห่ง) และบึงกาฬ (1 แห่ง)

4. ภาคเหนือ 9 จังหวัด มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 25 แห่ง ได้แก่ เชียงราย (4 แห่ง) น่าน (2 แห่ง) พะเยา (2 แห่ง) เชียงใหม่ (6 แห่ง) แม่ฮ่องสอน (2 แห่ง) แพร่ (2 แห่ง) ลำปาง (3 แห่ง) ลำพูน (2 แห่ง) และอุตรดิตถ์ (2 แห่ง)

5. ภาคตะวันตก 5 จังหวัด มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 12 แห่ง ได้แก่ ตาก (2 แห่ง) กาญจนบุรี (4 แห่ง) ราชบุรี (2 แห่ง) เพชรบุรี (2 แห่ง) และประจวบคีรีขันธ์ (2 แห่ง)

6. ภาคใต้ 14 จังหวัด มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 30 แห่ง ได้แก่ ชุมพร (2 แห่ง) ระนอง (1 แห่ง) สุราษฎร์ธานี (3 แห่ง) นครศรีธรรมราช (4 แห่ง) กระบี่ (1 แห่ง) พังงา (1 แห่ง) ภูเก็ต (1 แห่ง) พัทลุง (2 แห่ง) ตรัง (2 แห่ง) ปัตตานี (3 แห่ง) สงขลา (3 แห่ง) สตูล (1 แห่ง) นราธิวาส (3 แห่ง) และยะลา (3 แห่ง)

2.6.2 นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

จุดเน้น

เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการจัดทำแผนและการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า พร้อมทั้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ

จุดเน้นที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1. การจัดการศึกษาเพื่อคุณภาพ

1.1 จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรฐาน

สมรรถนะ

1.2 พัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์

1.4 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต

2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.1 จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย
เน้นทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

2.2 ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคม
สูงวัย

2.3 ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพ
และการมีงานทำ

2.4 พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้
เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ

2.5 พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากร
ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

จุดเน้นที่ 2 พัฒนาการศึกษเพื่อความมั่นคง

1. พัฒนาคูณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยน้อมนำ
ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เน้นหลักในการดำเนินการ

2. เผื่อระงับภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา
โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์

3. ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอน
ในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ และทักษะการสื่อสาร ส่งเสริม
ใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม
และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

จุดเน้นที่ 3 สร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษา ผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ
ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่

2. สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ จัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียน มีทักษะ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

จุดเน้นที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

1. พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
2. ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
3. ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลด ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

จุดเน้นที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพและสร้างรายได้

จุดเน้นที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

1. ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน
2. ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัด ในการดำเนินงาน

3. สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคน
6. สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ

7. จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด

8. ส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ

2.6.3 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบาย ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

1. ด้านความปลอดภัย (Safety)

พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

2. ด้านโอกาส (Opportunity)

2.1 สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจวินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย

2.2 ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.3 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษารวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

2.4 ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านคุณภาพ (Quality)

3.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

3.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

3.3 ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

3.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

4. ด้านประสิทธิภาพ (Performance)

4.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4.2 พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4.3 บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

4.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษา ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

4.5 สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา และการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากนโยบายดังกล่าวสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีบทบาทในการดำเนินงานตามเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ประสาน

และสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานที่เพียงพอ มีการนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานที่เหมาะสม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เพิ่มภาระงานให้ครูนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน

2.7 การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

2.7.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

2.7.1.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การที่สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการ ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาสามารถชักนำสมาคม ชมรม หรือองค์กรภายนอก ที่มีความเข้มแข็งมาให้การสนับสนุนสถานศึกษา สามารถทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนนักศึกษา

2.7.1.2 ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับ และชุมชนสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การที่สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ/กิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ผลจากการดำเนินงานร่วมกัน เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคมชัดเจน ชุมชนให้การสนับสนุนสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง รวมถึงการที่สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการแก่ชุมชนด้วย

จากเงื่อนไขการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ต่อการจัดการศึกษา และความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

ชานูวัฒน์ สุดสาคร (2547) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า

1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนการรับความช่วยเหลือจากชุมชนการให้บริการชุมชนด้านต่าง ๆ

2) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภัก ภูมิवाल (2552) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า 1. ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 3. ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและด้านการให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน และด้านการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4. ปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ ควรทำให้ชุมชนยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งแตกต่างไปจากวิถีชีวิตและความเป็นอยู่แบบเดิม การบริการชุมชนโดยการฝึกอบรม ด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตการให้ความสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนจากองค์กรของชุมชน เช่น สมาคม สโมสร ชมรม

การจัดให้มีการรวบรวมและเผยแพร่ประวัตินักเรียนดีเด่นผ่านวารสารโรงเรียน การจัดบุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน

กาญจนา สิงห์มณี (2553) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทาน - นายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ด้านเกี่ยวกับคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน 2. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามสภาพของครูกับคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูมีบทบาทมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน

คณิงนิจ กฤษนาม (2553) ศึกษาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า 1. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น การประชาสัมพันธ์ การให้บริการชุมชน และการจัดตั้งกลุ่มชมรม สมาคม มูลนิธิ 2. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวังจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวังจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บัณฑิตกา วงศ์กุลพิลาต (2555) ศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า 1. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับ คือ บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนการให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ 2. การบริหารความสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพของข้าราชการครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้บริการชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 3. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ในอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัทมาพร แสงแจ่ม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดพวงนิมิตสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รวมทั้งสิ้น 210 คน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอธิบายแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน ของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดี ตามลำดับดังนี้ด้านการให้บริการแก่ชุมชนด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น และด้านการประชาสัมพันธ์ 2) สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านบทบาทร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน และ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน 3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่ามีความต้องการในการพัฒนา หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามล าดับความจำเป็นในการพัฒนาจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับ ชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน จากชุมชนและ ด้านการประชาสัมพันธ์

จารุภา ทรัพย์มี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 จำนวน 166คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งมีค่าจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .25-.79และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยปรากฏว่า 1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน จำแนกตามตำแหน่งของพนักงานครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. ผลการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านการบริการชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจัดลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชน ด้านการเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ และเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกตามสถานภาพหน้าที่โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกกระดั้ชั้นเรียนที่เปิดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ศศิภรณ์ ปันตะรังษี (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร สถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหาร สถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 2) สภาพมาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 36 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ได้แก่คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficients) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา และ 2) มาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาวิตรี ภาคโร (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 2) เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 297 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

รัตมณี โพธิ์จันทร์ และพัชราภา ตันติชูเวช (2567) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอัมพวาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอัมพวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) ศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอัมพวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอัมพวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 24 คน และครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 96 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอัมพวา รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน และด้านการให้บริการชุมชน 2. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอัมพวา มีความสัมพันธ์ทางบวก มีดังนี้ 1) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการวางแผนงาน การกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน 2) การให้บริการชุมชนของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนและชุมชนมีการประสานงานร่วมกันในการให้ความร่วมมือในงานวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ งานพิธีทางศาสนา ของชุมชน 3) การเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน การให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทสนับสนุนกิจกรรมสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 4) การประชาสัมพันธ์ ในการที่จะให้ชุมชนได้รับทราบถึงความเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนต้องมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นประจำ

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Schaeffer (1992) ได้วิจัย เรื่อง ประสิทธิผลในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนตัวอย่างอยู่ระหว่าง ค.ศ. 1982-1989 ข้อค้นพบที่ชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมและแนวทางที่ใช้ในระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเหมือนกับกิจกรรมระดับมัธยมศึกษาในเรื่อง การวางแผนที่ดี การประสานงานที่ดี จะต้องมาจากความต้องการของผู้ปกครองในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีหลักฐานยืนยันที่เด่นชัดของผู้วิจัย พบว่า โรงเรียนที่บุคลากรมีความอบอุ่นและมีกำลังใจคือโรงเรียนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจากการศึกษา พบว่าผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาเชื่อในความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีผลต่อนักเรียน โดยมีส่วนทำให้เกิดความรับผิดชอบสูงในการมีส่วนร่วม ถ้าเขาได้รับการขอร้องให้เข้าร่วมประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะเกิดความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนในเรื่องและเวลาที่เหมาะสม ผู้ปกครองและครูอาสาสมัคร และการสื่อสารที่เป็นทางการ บุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องสำรวจการยอมรับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปกครองนักเรียนที่บ้าน และให้โอกาสแก่ผู้ปกครองหลาย ๆ ทางในการมีส่วนร่วมที่กำหนดไว้อย่างหลากหลาย ฉะนั้นทางโรงเรียนจะต้องตระหนักถึงความมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างจริงจัง

Gold (2000) ได้ศึกษาเรื่อง การให้ชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนในเขตเมืองครอบคลุมไปถึงความต้องการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและนักศึกษาและนักการศึกษา ชุมชนที่มีรายได้ต่ำจะมีปัญหาในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

Sanders (2002) ได้ทำการศึกษาความต้องการความร่วมมือและการเพิ่มการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนของนักเรียนออฟริกาอเมริกา โดยจัดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการลงมือปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนความร่วมมือและการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในประเทศอเมริกา พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จะทำให้มีการเพิ่มการสื่อสารและร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนดีเพิ่มขึ้น

Morphet (2007) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารโรงเรียน และมีทักษะ

ในการเป็นผู้นำสูง ประกอบกับครุมีความพึงพอใจในการทำงานก็จะทำให้สถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการจัดความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนจะมีลักษณะของงานเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนให้มากที่สุด และการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานด้วย ซึ่งนับว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการให้บริการชุมชน มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางที่สถานศึกษาได้กำหนด โดยสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.1 ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2.1 ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 230,495 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรของยามาเน (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร ได้แก่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ กำหนดให้เท่ากับ .05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$n = \frac{230,495}{1 + 230,495 (0.052)} = 399.31$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่าง 399.31 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และเพื่อลดความคลาดเคลื่อนทางสถิติ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 400 คน มาแบ่งสัดส่วนโดยจำแนกตามภูมิภาค แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสุ่มจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน สพป. (แห่ง)	จำนวน สถานศึกษา (แห่ง)	ครู (คน)	
			ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ภาคกลาง	41	5,116	46,151	80
2. ภาคตะวันออก	14	1,546	16,966	30
3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	61	12,142	95,071	165
4. ภาคเหนือ	25	2,979	23,274	40
5. ภาคตะวันตก	12	1,377	13,392	23
6. ภาคใต้	30	3,799	35,641	62
รวม	183	26,959	230,495	400

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยมีรายละเอียดในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

- เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คนแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) จำแนกตามภูมิภาค 6 ภาค
- เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภูมิภาคแล้ว จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก โดยจับสลากให้ได้ภูมิภาคละ 1 สพป.

3. เมื่อจับสลากได้ตัวแทน สพป. แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลากอีกครั้งหนึ่ง โดยจับสลากโรงเรียนใน สพป. ในกรณีที่จับสลากได้โรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนขนาดกลางที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอ ให้จับสลากได้อีกครั้งหนึ่งจนได้โรงเรียนที่มีครูเพียงพอที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. เมื่อได้โรงเรียนที่เป็นตัวแทนแล้ว จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ คือ เก็บจากครุคนไหนก็ได้ที่สะดวกในการตอบแบบสอบถาม จนได้ข้อมูลครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินชนิดตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1987) ซึ่งคะแนน 5 แปลว่ามากที่สุด คะแนน 4 แปลว่า มาก คะแนน 3 แปลว่า ปานกลาง คะแนน 2 แปลว่า น้อย และคะแนน 1 แปลว่า น้อยที่สุด

3.1.4 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.4.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการบริหารสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบประเมิน

3.1.4.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสร้างแบบประเมินให้สอดคล้องกัน

3.1.4.3 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อความถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.4.4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) พบว่า ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

การวิจัยเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า มีค่า IOC ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ที่ 0.5 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2559) จึงสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อคำถาม และผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัยเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ต้องการให้เป็นของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า มีค่า IOC ที่กำหนดไว้ที่ 0.5 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2559) จึงสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อคำถาม โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกรายการในภาพรวมระหว่าง 0.66 - 1

3.1.4.5 นำข้อคำถามไปปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดทำเป็นแบบประเมิน

3.1.4.6 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งสภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ต้องการให้เป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการบริหารสถานศึกษา โดยค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (Cronbach, 1970) ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (ปราณี มีหาญพงษ์, 2561) โดยมีค่าความเชื่อมั่นค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) เท่ากับ 0.98

3.1.4.7 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.1.5.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบประเมินในการวิจัยให้โรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างมาได้ เพื่อให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยการส่งหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบประเมินออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แพลตฟอร์ม Google Forms โดยครูสามารถตอบแบบประเมินได้โดยการสแกน QR Code

3.1.5.3 ผู้วิจัยรวบรวม และติดตามแบบประเมินทางออนไลน์จนครบตามจำนวนที่กำหนด

3.1.5.4 นำแบบประเมินที่ได้รับการตอบกลับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.1.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่ง ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.1.6.2 วิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลผลค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามเกณฑ์ของ Best (1977) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลว่า มีสภาพที่เป็นอยู่/สภาพที่ควรจะเป็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลว่า มีสภาพที่เป็นอยู่/สภาพที่ควรจะเป็นมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลว่า มีสภาพที่เป็นอยู่/สภาพที่ควรจะเป็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลว่า มีสภาพที่เป็นอยู่/สภาพที่ควรจะเป็นน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แปลว่า มีสภาพที่เป็นอยู่/สภาพที่ควรจะเป็นน้อยที่สุด

3.1.6.3 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ กับสภาพที่ควรจะเป็นตามขั้นตอนแล้วเรียงลำดับของผลต่างของคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย โดยวิเคราะห์ ดัชนีที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น โดยเปรียบเทียบระหว่างสภาพที่ควรจะเป็น (Importance - I) กับสภาพที่เป็นอยู่ (Degree of Success - D) สูตรของ PNI ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยคำนวณจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ กับสภาพที่ควรจะเป็น สูตรการคำนวณดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

โดย	PNI _{modified}	หมายถึงดัชนีความต้องการจำเป็น
	D (Degree of success)	หมายถึงระดับสภาพที่เป็นอยู่
	I (Importance)	หมายถึงระดับสภาพที่ควรจะเป็น

3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มี 3 ขั้นตอนย่อย
มีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับ
ประถมศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ได้แก่ 1. โรงเรียนวัดโรงจัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยนาท (โรงเรียนที่ 1) 2. โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง (โรงเรียนที่ 2) 3. โรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 (โรงเรียนที่ 3)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูล
จากเอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา

2. ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1
และระยะที่ 2 ขั้นตอนที่ 1.1

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลของเนื้อหาจากการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนด (ร่าง)
แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 9 คน โดยการใช้การเลือกแบบ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หรือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ด้านการบริหารการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือมีผลงานวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จำนวน 8 คน ได้แก่ 1) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดจี้วราย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดตลาดใหม่ อินทประชาสรรค์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 4) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองเลื่อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 5) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนประสิทธิ์วิทยาฯ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 6) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสามประชุม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 7) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนวัดดอนแข่ง (ชุ่มสุตะอุดมศิริราษฎร์) 8) ศึกษาานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3.1.2 ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดโพธิวงษ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งมีลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ Likert (1987) โดยคะแนน 5 คือ มากที่สุด คะแนน 4 คือ มาก คะแนน 3 คือ ปานกลาง คะแนน 2 คือ น้อย และคะแนน 1 คือ น้อยที่สุด

3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

3.3.2 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนด้านภาษา ครบถ้วนตามเนื้อหา จำนวนข้อที่เหมาะสม และรูปแบบของแบบประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) และกำหนดเกณฑ์ ค่า IOC มากกว่า 0.5 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2559) จึงสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกรายการในภาพรวมระหว่าง 0.66 - 1

3.3.4 นำข้อคำถามไปปรับปรุง แก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้แนวคิดและแนะนำไว้ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง จึงนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากจัดสนทนากลุ่ม (Focus group)

3.4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมนำเสนอรายงานข้อมูลที่ได้จากการประเมิน สรุปผลการประเมิน ตามลำดับต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่ง ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ แนวทางการทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามแนวของ Best (1977) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แปลว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

4.1 ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

4.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

4.1 ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ในการศึกษาความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้นำเสนอผลการวิจัยดังนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	158	39.50
หญิง	242	60.50
รวม	400	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	8	2.00
26 – 35 ปี	152	38.00
36 – 45 ปี	210	52.50
46 ปีขึ้นไป	30	7.50
รวม	400	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาตรี	214	53.50
ปริญญาโท	186	46.50
ปริญญาเอก	0	0
รวม	400	100.00
4. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	19	4.75
6 – 15 ปี	190	47.50
16 ปีขึ้นไป	191	47.75
รวม	400	100.00
5. ภูมิภาค		
ภาคกลาง	80	20.00
ภาคตะวันออก	30	7.50
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	165	41.25
ภาคเหนือ	40	10.00
ภาคตะวันตก	23	5.75
ภาคใต้	62	15.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 และเป็นเพศชายจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50

อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 อายุ 26 - 35 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 อายุ 36 - 45 ปี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 อายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ .00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 ระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ .00

ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75 ประสบการณ์การทำงาน 6 - 15 ปี จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 และประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75

แบ่งสัดส่วนโดยจำแนกตามภูมิภาค จำนวน 400 คน พบว่า ภาคกลาง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ภาคตะวันออก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 ภาคเหนือ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ภาคตะวันตก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 และภาคใต้ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวม และรายด้าน

ที่	การสร้าง ความสัมพันธ์ ระหว่าง สถานศึกษา กับชุมชน	สภาพที่เป็นอยู่ (D)			สภาพที่ควร จะเป็น (I)			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล ผล	n = 400		แปล ผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
1	ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.26	0.69	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	.12	2
2	ด้านการให้บริการชุมชน	4.24	0.75	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	.11	3
3	ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา	4.25	0.75	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	.10	4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	การสร้าง ความสัมพันธ์ ระหว่าง สถานศึกษา กับชุมชน	สภาพที่เป็นอยู่ (D)			สภาพที่ควร จะเป็น (I)			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล ผล	n = 400		แปล ผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
4	ด้านการ ประชาสัมพันธ์	4.21	0.78	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	.13	1
	ภาพรวม	4.24	0.74	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	.12	

จากตารางที่ 4 ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็น ต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNImodified = .12 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการ ประชาสัมพันธ์ PNImodified = .13 ลำดับที่ 2 คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม PNImodified = .12 ลำดับที่ 3 คือ ด้านการให้บริการชุมชน PNImodified = .11 และลำดับที่ 4 คือด้านการสนับสนุน กิจกรรมในสถานศึกษา PNImodified = .10

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา
กับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

ที่	ด้านการให้ชุมชน มีส่วนร่วม	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล	n = 400		แปล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD	ผล	M	SD	ผล		
1	สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการจัด การศึกษาที่สอดคล้อง กับบริบทของชุมชน	4.47	0.53	มาก	4.78	0.42	มาก ที่สุด	.07	4
2	สถานศึกษามีการ ประสานงานกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม ของโรงเรียน	4.08	0.78	มาก	4.75	0.43	มาก ที่สุด	.16	3
3	สถานศึกษามีการ กำหนดนโยบาย ร่วมกับชุมชน	4.50	0.53	มาก	4.74	0.44	มาก ที่สุด	.17	2
4	สถานศึกษามีการ วางแผนงานร่วมกับ ชุมชน	4.05	0.79	มาก	4.78	0.42	มาก ที่สุด	.18	1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ที่	ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปลผล	n = 400		แปลผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
5	ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา	4.05	0.78	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	.17	2
6	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน	4.48	0.53	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	.06	5
7	สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน	4.02	0.76	มาก	4.75	0.43	มากที่สุด	.18	1
8	สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน	4.47	0.50	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	.06	5
	รวมเฉลี่ย	4.26	0.69	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	.12	

จากตารางที่ 5 ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.26 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.76 ความต้องการจำเป็น ต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNImodified = .12$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน และสถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ ของชุมชน $PNImodified = .18$ ลำดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน และผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธานในงานกิจกรรม ของสถานศึกษา $PNImodified = .17$ ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน $PNImodified = .16$ ลำดับที่ 4 คือ สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน $PNImodified = .07$ และลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน และ สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน $PNImodified = .06$

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน

ที่	ด้านการให้บริการ ชุมชน	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล ผล	n = 400		แปล ผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
1	สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ชุมชนได้ ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของ สถานศึกษา	4.75	0.44	มาก	4.98	0.14	มากที่สุด	.23	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	ด้านการให้บริการ ชุมชน	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล ผล	n = 400		แปล ผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
2	บุคลากรของ สถานศึกษาให้ความ ช่วยเหลือในการ พัฒนาชุมชน	4.05	0.83	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	.16	4
3	สถานศึกษามีการ ออกเยี่ยมชุมชนและ บ้านนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.56	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	.06	6
4	สถานศึกษาให้ความ ร่วมมือในประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน	4.02	0.80	มาก	4.75	0.43	มากที่สุด	.18	3
5	สถานศึกษากับ ชุมชนร่วมกันการ ส่งเสริม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและ วัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่าง สม่ำเสมอ	4.04	0.83	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	.16	4

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	ด้านการให้บริการ ชุมชน	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล	n = 400		แปล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD	ผล	M	SD	ผล		
6	สถานศึกษาจัดให้มี กิจกรรมส่งเสริม อาชีพและหารายได้ เพิ่มเติมแก่นักเรียน ในชุมชน	4.40	0.59	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	.07	5
7	ผู้บริหารสถานศึกษา มีเทคนิคการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศในการ บริหารสถานศึกษา อย่างคุ้มค่า	3.88	0.82	มาก	4.73	0.44	มากที่สุด	.22	2
8	ผู้บริหารสถานศึกษา มีเทคนิคการทำงาน รวมถึงกาปฏิบัติงาน หน้าที่ต่าง ๆ ภายใน สถานศึกษา อย่าง เหมาะสมกับงาน และการให้บริการ ชุมชน	4.38	0.63	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด	.05	7
รวมเฉลี่ย		4.24	0.75	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	.11	

จากตารางที่ 6 ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.24 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.72 ความต้องการจำเป็น ต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNImodified = .11$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมของชุมชน $PNImodified = .23$ ลำดับที่ 2 คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า $PNImodified = .22$ ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน $PNImodified = .18$ ลำดับที่ 4 คือ บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน และ สถานศึกษา กับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่น อย่างสม่ำเสมอ $PNImodified = .16$ ลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ และหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน $PNImodified = .07$ และลำดับที่ 6 คือ สถานศึกษา มีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ $PNImodified = .06$

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา

ที่	ด้านการสนับสนุน กิจกรรมใน สถานศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล ผล	n = 400		แปล ผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
1	สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ชุมชนมี ส่วนร่วมสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.56	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	.06	3

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ด้านการสนับสนุน กิจกรรมใน สถานศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล	n = 400		แปล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
2	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	4.66	0.53	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	.01	6
3	สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือ ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากร	4.03	0.82	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด	.17	2
4	สถานศึกษามีการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้	4.46	0.56	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	.05	4
5	สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน	4.00	0.81	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	.18	1
6	ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา	3.95	0.82	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	.18	1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ด้านการสนับสนุน กิจกรรมใน สถานศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล ผล	n = 400		แปล ผล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
7	สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน	3.97	0.81	มาก	4.64	0.48	มากที่สุด	.17	2
8	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา	4.49	0.53	มาก	4.69	0.47	มากที่สุด	.04	5
รวมเฉลี่ย		4.25	0.75	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	.10	

จากตารางที่ 7 ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา พบว่า ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.25 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.69 ความต้องการจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNImodified

= .10 เมื่อพิจารณาเป็นรายพบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาดั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน และ ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา $PNImodified = .18$ ลำดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา และ สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน $PNImodified = .17$ ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ $PNImodified = .06$ ลำดับที่ 4 คือ สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ $PNImodified = .05$ ลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา $PNImodified = .04$ ลำดับที่ 6 คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน $PNImodified = .01$

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์

ที่	ด้านการประชาสัมพันธ์	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล	n = 400		แปล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD		M	SD			
1	สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน	4.36	0.64	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	.09	4
2	สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา	3.96	0.81	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	.20	2

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	ด้านการ ประชาสัมพันธ์	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควร จะเป็น			ความต้องการจำเป็น	
		n = 400		แปล	n = 400		แปล	PNImodified	ลำดับ
		M	SD	ผล	M	SD	ผล		
3	สถานศึกษามีการ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารของ สถานศึกษา	4.51	0.67	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	.06	5
4	สถานศึกษา จัดระบบการ ประชาสัมพันธ์เพื่อ การสื่อสารกับชุมชน อย่างเหมาะสมและ ทันสมัย	3.95	0.81	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	.21	1
5	สถานศึกษามีการ จัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ	4.54	0.66	มาก	4.82	0.38	มากที่สุด	.06	5
6	สถานศึกษารับฟัง ความคิดเห็นของ ชุมชนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงให้ สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน	3.97	0.80	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	.16	3
รวมเฉลี่ย		4.21	0.78	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	.13	

จากตารางที่ 8 ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.21 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.74 ความต้องการจำเป็น ต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNImodified = .13$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย $PNImodified = .21$ ลำดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชน ทราบทุกปีการศึกษา $PNImodified = .20$ ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชน เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน $PNImodified = .16$ ลำดับที่ 4 คือ สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน $PNImodified = .09$ ลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา และ สถานศึกษามีการจัดทำ ป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน $PNImodified = .06$

4.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสังเคราะห์

ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จำนวน 3 แห่ง สรุปประเด็นสังเคราะห์ ได้ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 1

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชน	แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิดร่วมเสนอระหว่าง สถานศึกษากับกลุ่มผู้ปกครอง สถาบัน ที่เกี่ยวข้องใน ชุมชน วิสัยทัศน์และเป้าหมายมีความชัดเจน (P) ทุกฝ่ายรับรู้ พร้อมดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน (D) และมีการประเมินผลการดำเนินงานตาม เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (C) หาก พบปัญหา ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่าง เหมาะสม (A)
ด้านการให้บริการชุมชน	ให้บริการชุมชนจัดตั้งผู้รับผิดชอบในการติดต่อสื่อสาร กับชุมชนหรือดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน (P) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้และพัฒนาตนเองของนักเรียน ให้เติบโต อย่างมีคุณภาพ เป็นคนเก่ง คนดี สามารถทำ คุณประโยชน์ให้กับชุมชน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และสมาชิกชุมชนเป็นต้นแบบที่ดี (D)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชน	แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา	มีการวางแผนการสร้างสัมพันธ์ทางตรง ประกอบด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ อย่างชัดเจน (P) ได้แก่ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และ การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และการสร้างสัมพันธ์ทางอ้อม โดยการพัฒนาให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์อันดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (D) เมื่อปฏิบัติตามแผนแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบปัญหา หรือผลกระทบอย่างละเอียด (C) และมีการพัฒนาคุณภาพการสร้างสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง (A)
ด้านการประชาสัมพันธ์	การปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงามเป็นที่ประทับใจแก่ผู้มาเยี่ยมชม และจัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน (D)

จากตารางที่ 9 สังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 1 พบว่า แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 1 มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เกิดจากการร่วมคิดร่วมเสนอระหว่างสถานศึกษากับกลุ่มผู้ปกครอง สถาบัน ที่เกี่ยวข้องในชุมชน 2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ มีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารกับชุมชน หรือดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างสัมพันธ์ทางตรง ประกอบด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ คือ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และ การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 2) การสร้างสัมพันธ์ทางอ้อม โดยการพัฒนาให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์อันดีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

ตารางที่ 10 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 2

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชน	แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาสามารถชักนำสมาคม ชมรม หรือองค์กรภายนอกที่มีความเข้มแข็งมาให้การสนับสนุนสถานศึกษา (P) สามารถทำ ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้แก่ บุตรหลานมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร (D)
ด้านการให้บริการชุมชน	สถานศึกษาคือแหล่งวิชาการของชุมชน เป็นศูนย์ ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึง การดำเนินการตรวจสอบความพร้อมในการให้บริการ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน (D, C)
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา	การจัดการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลานมีการเชื่อมโยงและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาใน ท้องถิ่น ให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนา หลักสูตร การร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนการบอกความ ต้องการของชุมชน (P, D)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชน	แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน
ด้านการประชาสัมพันธ์	มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน (D, C) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน และทันเหตุการณ์ มีการการติดต่อกับชุมชนด้วยจดหมายและสิ่งพิมพ์ การตั้งสมาคมผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน และลดปัญหาในการดำเนินกิจกรรมการศึกษา (C, A)

จากตารางที่ 10 สังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 2 พบว่า แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 2 มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาสามารถชักนำสมาคม ชมรม หรือองค์กรภายนอกที่มีความเข้มแข็ง มาให้การสนับสนุนสถานศึกษา สามารถทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลานมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาคือแหล่งวิชาการของชุมชน เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงการให้บริการสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน 3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลานมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน การบอกความต้องการของชุมชน ฯลฯ และ 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน และทันเหตุการณ์ มีการการติดต่อกับชุมชนด้วยจดหมายและสิ่งพิมพ์ การตั้งสมาคมผู้ปกครอง เป็นต้น

ตารางที่ 11 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 3

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชน	แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิดระหว่างผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษา มีการรับรู้และยอมรับวิสัยทัศน์ในกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน (P) ส่งเสริมให้ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อๆ ที่ต้องการใช้โดยชักชวนผู้รู้ในท้องถิ่นหรือผู้ปกครองร่วมคิดและจัดทำตามความเหมาะสมได้สื่อหลากหลายสื่อทุกชิ้นช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน (D) การจัดการเรียนการสอน จะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากโรงเรียนมากที่สุด (C, A)
ด้านการให้บริการชุมชน	ชุมชนสามารถเข้ามาใช้ทรัพยากร หรือพื้นที่ของโรงเรียนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โดยทางโรงเรียนจะสนับสนุน ให้การดูแลช่วยเหลือ (D)
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา	โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่า เปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาเป็น “ผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้” เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน (D)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับ ชุมชน	แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน
ด้านการประชาสัมพันธ์	จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ต้องการแจ้งให้ชุมชนทราบ กิจกรรมของทางโรงเรียน (D) และมีช่องทางการติดต่อ ที่สามารถแจ้งข่าวสารทางออนไลน์ได้ เพื่อทันเหตุการณ์ และข่าวสารเร่งด่วน (A)

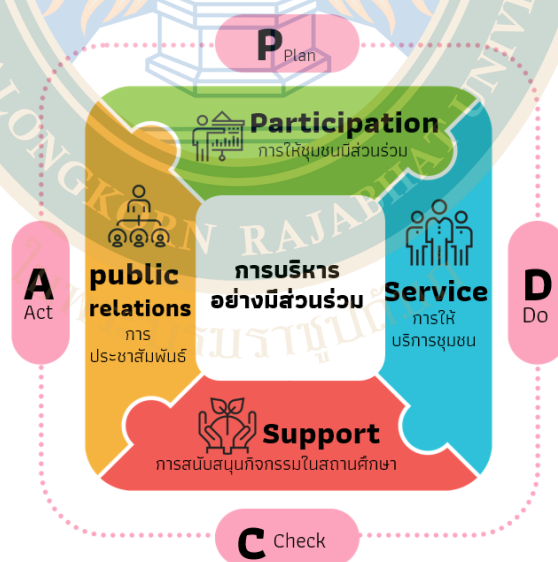
จากตารางที่ 11 สังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 3 พบว่าแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนที่ 3 มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิดระหว่างผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษา มีการรับรู้และยอมรับวิสัยทัศน์ในกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน ส่งเสริมให้ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ร่วมกันวางแผนจัดทำและผลิตสื่อฯ ที่ต้องการใช้โดยชักชวนผู้รู้ในท้องถิ่นหรือผู้ปกครองร่วมคิดและจัดทำตามความเหมาะสมได้สื่อหลากหลาย สื่อทุกชิ้นช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน จะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากโรงเรียนมากที่สุด 2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ ชุมชนสามารถเข้ามาใช้ทรัพยากร หรือพื้นที่ของโรงเรียนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โดยทางโรงเรียนจะสนับสนุน ให้การดูแลช่วยเหลือ 3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่า เปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ความสามารถมาเป็น “ผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้” เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน และ 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ต้องการแจ้งให้ชุมชนทราบ กิจกรรมของทางโรงเรียน และมีช่องทางการติดต่อ ที่สามารถแจ้งข่าวสารทางออนไลน์ได้ทันเหตุการณ์ และข่าวสารเร่งด่วน

สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยมีองค์ประกอบ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

ในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เช่น การกำหนดนโยบาย วางแผนการจัดกิจกรรม การศึกษา และเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน 2. ด้านการให้บริการชุมชน สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเข้าใจบริบทและพร้อมเข้าช่วยเหลือ อีกทั้งยังส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่น และจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน 3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรม ในสถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้ ตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ และให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงาน ของนักเรียน 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน และบริบทของสถานศึกษา

4.2.2 สร้างแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยผู้วิจัย สังเคราะห์จากเอกสาร

ผลการ (ร่าง) แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากการสังเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 และสังเคราะห์ ข้อมูลขั้นตอนที่ 2.1 มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 (ร่าง) แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงาน ด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA

Participation การให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีแนวทางให้สถานศึกษาวางแผนงานและกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน โดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชน (P) ซึ่งสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม หรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน (D)

Service การให้บริการชุมชน มีแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า รวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน (P) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน ให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน (D) สนับสนุนให้มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทำความเข้าใจกับบริบทความเป็นอยู่ของครอบครัวนักเรียน (C, A)

Support การสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีแนวทางให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา (D) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา เพื่อเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และพัฒนาต่อยอดการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น (C, A)

Publish การประชาสัมพันธ์ มีแนวทางให้สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย (D) และมีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา (A)

4.2.3 ตรวจสอบแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	6	66.67
หญิง	3	33.33
รวม	9	100
2. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาโท	9	100
ปริญญาเอก	0	0
รวม	9	100
3. ตำแหน่ง		
ครู	1	11.11
ผู้บริหารสถานศึกษา	7	77.78
ศึกษานิเทศก์	1	11.11
รวม	9	100
4. ประสบการณ์ทำงาน		
มากกว่า 10 ปี	9	100
รวม	9	100

จากตารางที่ 12 ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนา พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ตำแหน่งครู จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1	ด้านการให้ชุมชน มีส่วนร่วม	4.44	0.52	4.19	0.50	4.50	0.47	4.63	0.51
2	ด้านการให้บริการชุมชน	4.22	0.78	4.25	0.83	4.19	0.82	4.38	0.77
3	ด้านการสนับสนุน กิจกรรมในสถานศึกษา	4.42	0.54	4.38	0.54	4.38	0.51	4.38	0.50
4	ด้านการประชาสัมพันธ์	4.57	0.50	4.58	0.50	4.50	0.49	4.58	0.49
ภาพรวม		4.41	0.59	4.35	0.59	4.39	0.57	4.49	0.57

จากตารางที่ 13 วิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวม พบว่า ด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.41 ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.35 ด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.39 และด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความถูกต้อง ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.44 ด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.22 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.42 และด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.57 ความเหมาะสม ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.19 ด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.38 และด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.58 ความเป็นไปได้ ด้านการให้ชุมชน

มีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.19 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.38 และด้านด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ความเป็นประโยชน์ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.63 ด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.38 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.38 และด้านด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.58

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม									
1	สถานศึกษาเปิดโอกาส ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับบริบทของ ชุมชน	4.44	0.52	4.00	0.44	5.00	0.33	4.50	0.53
2	สถานศึกษามีการ ประสานงานกับชุมชน เพื่อให้ ชุมชนได้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม ของโรงเรียน อย่าง สม่ำเสมอ	4.56	0.52	4.5	0.5	4.5	0.53	4.5	0.5

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
3	สถานศึกษามีการ กำหนดนโยบายร่วมกับ ชุมชน	4.44	0.52	4.00	0.5	4.50	0.50	5.00	0.50
4	สถานศึกษามีการวาง - แผนงานร่วมกับชุมชน	4.33	0.50	4.50	0.50	4.00	0.53	4.50	0.53
5	ผู้นำชุมชนสามารถเข้า ร่วมเป็นเกียรติและเป็น ประธานในงานกิจกรรม ของสถานศึกษา	4.44	0.52	4.50	0.53	4.00	0.33	5.00	0.50
6	สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ชุมชนใช้สถานที่ใน การจัดกิจกรรมของ ชุมชน	4.33	0.50	4.00	0.53	4.50	0.50	4.00	0.53
7	สถานศึกษาเป็นพื้นที่ อบรมและศูนย์การ เรียนรู้ของชุมชน	4.44	0.52	4.00	0.53	5.00	0.50	4.50	0.53
8	สถานศึกษาร่วมมือกับ ชุมชนจัดโครงการที่ เกี่ยวข้องกับการ ช่วยเหลือผู้เรียนและ ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.52	4.00	0.50	4.50	0.50	5.00	0.44
รวมเฉลี่ย		4.44	0.52	4.19	0.50	4.50	0.47	4.63	0.51

จากตารางที่ 14 วิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ผลการวิเคราะห์ ด้านความถูกต้องในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.44 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ และ 2) สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้อง กับบริบทของชุมชน 2) สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน 4) ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วม เป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา และ 3) สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรม และศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.44 อยู่ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 1) สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน และ 2) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ ในการจัดกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.33 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.19 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษามีการวางแผนงาน ร่วมกับชุมชน และ 3) ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรม ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษา เปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน 2) สถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน 3) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม ของชุมชน 4) สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และ 5) สถานศึกษาร่วมมือ กับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเป็นไปได้ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และ 2) สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน 3) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม

ของชุมชน และ 4) สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียน และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน และ 2) ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติ และเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.63 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย ร่วมกับชุมชน 2) ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา และ 3) สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียน และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษา เปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน 2) สถานศึกษา มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ 3) สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน และ 4) สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรม และศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ด้านการให้บริการชุมชน									
1	สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ ของสถานศึกษา	4.11	0.78	3.00	0.93	5.00	0.73	4.00	0.53

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
2	บุคลากรของสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือในการ พัฒนาชุมชน	4.11	0.92	4.50	0.44	4.50	0.93	4.50	0.50
3	สถานศึกษามีการออก เยี่ยมชุมชนและบ้าน นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.72	5.00	0.53	4.00	0.87	4.00	0.53
4	สถานศึกษาให้ความ ร่วมมือในประเพณีและ วัฒนธรรมต่าง ๆ ของ ชุมชน	4.56	0.52	4.50	0.50	3.50	0.71	4.00	0.44
5	สถานศึกษากับชุมชน ร่วมกันส่งเสริม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่าง สม่ำเสมอ	4.22	0.83	4.00	0.44	4.00	0.83	4.50	0.53
6	สถานศึกษาจัดให้มี กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ และหารายได้เพิ่มเติมแก่ นักเรียนในชุมชน	4.33	0.70	5.00	0.44	4.50	0.71	5.00	0.44

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
7	ผู้บริหารสถานศึกษามี เทคนิคการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการ บริหารสถานศึกษาอย่าง คุ้มค่า	4.33	0.86	4.50	0.53	4.00	0.93	4.50	0.53
8	ผู้บริหารสถานศึกษามี เทคนิคการทำงาน รวมถึงการปฏิบัติงาน หน้าที่ต่าง ๆ ภายใน สถานศึกษา อย่าง เหมาะสมกับงานและ การให้บริการชุมชน	4.11	0.78	4.50	0.53	4.00	0.87	4.50	0.50
รวมเฉลี่ย		4.22	0.78	4.25	0.83	4.19	0.82	4.38	0.77

จากตารางที่ 15 พบว่า ด้านการให้บริการชุมชน ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 1) สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน และ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย 4.33 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ 1) สถานศึกษากับชุมชนร่วมกัน การส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของสถานศึกษา และ 2) บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.11

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.25 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ 2) สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน 2) สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ 1) สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.00 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความเป็นไปได้ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.19 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน และ 2) สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง

และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.38 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชนมีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ

1) บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน 2) สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของสถานศึกษา 2) สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ 3) สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา									
1	สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.11	0.92	3.00	0.93	4.00	0.73	4.00	0.53
2	สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมสานสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน	4.67	0.50	4.50	0.44	4.00	0.50	4.50	0.50

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
3	สถานศึกษามีการเชิญ ผู้ปกครอง หรือ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นใน ชุมชนเข้ามาเป็น วิทยากรให้กับนักเรียน และครู	4.56	0.52	5.00	0.53	5.00	0.50	4.00	0.53
4	สถานศึกษามีการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น แหล่งเรียนรู้	4.33	0.50	4.50	0.50	4.00	0.53	4.00	0.44
5	สถานศึกษาตั้งกลุ่ม ชมรมมูลนิธิและสมาคม ต่าง ๆ เพื่อให้ความ ช่วยเหลือนักเรียน	4.33	0.50	4.00	0.44	4.00	0.50	4.50	0.53
6	ชุมชนมอบทุนการศึกษา แก่นักเรียนในโรงเรียน เป็นประจำทุกปี การศึกษา	4.22	0.44	5.00	0.44	5.00	0.33	5.00	0.44

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
7	สถานศึกษาได้รับการ สนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐอื่น ๆ มาให้ ความรู้และส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ	4.33	0.50	4.50	0.53	4.50	0.50	4.50	0.53
8	สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้คนในชุมชนได้เข้า ร่วมชมแสดงนิทรรศการ และผลงานของนักเรียน ทุกภาคการศึกษา	4.78	0.441	4.50	0.53	4.50	0.53	4.50	0.50
รวมเฉลี่ย		4.42	0.54	4.38	0.54	4.38	0.51	4.38	0.50

จากตารางที่ 16 พบว่า ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้องในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.78 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.67 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู มีค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ 2) สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน และ 3) สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

มีค่าเฉลี่ย 4.33 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ 1) ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.11 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.38 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู และ 2) ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 2) สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ 3) สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และ 4) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ 1) สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.00 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความเป็นไปได้ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.38 อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู และ 2) ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และ 2) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 3) สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ และ 4) สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.38 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียน

เป็นประจำทุกปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 2) สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิ และสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน 3) สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และ 4) สถานศึกษา เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู และ 3) สถานศึกษา มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็น ประโยชน์ ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ด้านการประชาสัมพันธ์									
1	สถานศึกษามีการให้ ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ แก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ	4.78	0.44	4.50	0.53	4.00	0.53	4.50	0.53
2	สถานศึกษามีการชี้แจง ผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาให้ชุมชน ทราบทุกปีการศึกษา	4.56	0.52	5.00	0.53	5.00	0.50	4.00	0.53

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	การสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน	ความ ถูกต้อง		ความ เหมาะสม		ความ เป็นไปได้		ความเป็น ประโยชน์	
		n = 9		n = 9		n = 9		n = 9	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
3	สถานศึกษามีการ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ของสถานศึกษาเป็น ประจำ	4.67	0.50	4.00	0.50	4.50	0.53	4.50	0.53
4	สถานศึกษาจัดระบบ การประชาสัมพันธ์เพื่อ การสื่อสารกับชุมชน อย่างเหมาะสมและ ทันสมัย	4.44	0.52	4.50	0.50	4.50	0.53	4.50	0.44
5	สถานศึกษามีการจัดทำ ป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ ต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับ ชุมชนเป็นประจำ	4.33	0.50	4.50	0.50	4.00	0.50	5.00	0.50
6	สถานศึกษารับฟังความ คิดเห็นของชุมชนเพื่อ พัฒนาปรับปรุงให้ สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน	4.67	0.50	5.00	0.44	5.00	0.33	5.00	0.44
รวมเฉลี่ย		4.57	0.50	4.58	0.50	4.50	0.49	4.58	0.49

จากตารางที่ 17 พบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์ด้านความถูกต้อง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.78

อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเป็นประจำ และ 2) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.67 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.44 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.33 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.58 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา และ 2) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ 2) สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย และ 3) สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเป็นไปได้ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา และ 2) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเป็นประจำ และ 2) สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ และ 2) สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.58 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ และ 2) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชน

เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ 1) สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ 2) สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเป็นประจำ และ 3) สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

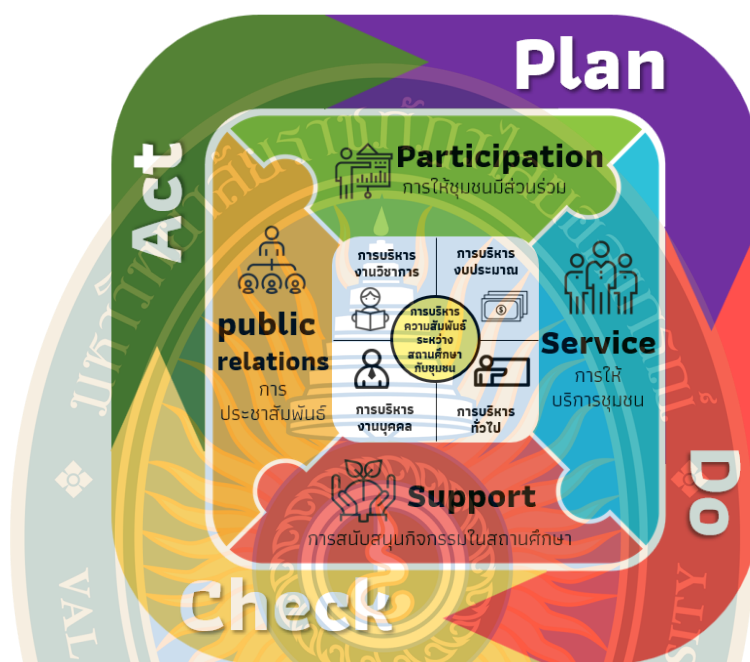
ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบประเมิน (ร่าง) แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA โดยการสนทนากลุ่ม

รายการตรวจสอบการประเมิน	ผลการพิจารณา		รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุง
	ผ่าน	ปรับปรุง	
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	✓		
ด้านการให้บริการชุมชน	✓		
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา	✓		
ด้านการประชาสัมพันธ์	✓		
ข้อเสนอแนะ		✓	1. แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ สร้างขึ้นสามารถอธิบายขั้นตอนได้ เข้าใจง่ายควรมีการเผยแพร่ให้สถานศึกษาที่สนใจนำไปใช้ 2. แก้ไขโดยการเพิ่มการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย เข้าไปในแนวทางการ

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รายการตรวจสอบการประเมิน	ผลการพิจารณา		รายละเอียดการแก้ไขปรับปรุง
	ผ่าน	ปรับปรุง	
			บริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการ การบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ เพื่อแสดงให้เห็นได้ชัดเจนมากขึ้นในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา
อื่น ๆ		✓	1. กำหนดองค์ประกอบให้สอดคล้องกับวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA 2. ตรวจสอบการใช้คำให้คงที่ และมีความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA โดยการสนทนากลุ่ม

ภาพที่ 3 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงาน ด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA

จากภาพที่ 3 อธิบายได้ว่าแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการ การบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

1.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้อง กับบริบทของชุมชน

1.2 สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

- 1.3 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน
- 1.4 สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน
- 1.5 ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา

- 1.6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน
- 1.7 สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน
- 1.8 สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน

2. ด้านการให้บริการชุมชน

- 2.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน

- 2.2 บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน
- 2.3 สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 2.4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน
- 2.5 สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

- 2.6 สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน

- 2.7 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า

- 2.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน

3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา

- 3.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

- 3.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
- 3.3 สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา

- 3.4 สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้

3.5 สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ
นักเรียน

3.6 ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา

3.7 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

3.8 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงาน
ของนักเรียนทุกภาคการศึกษา

4. ด้านการประชาสัมพันธ์

4.1 สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน

4.2 สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบ
ทุกปีการศึกษา

4.3 สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา

4.4 สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสม
และทันสมัย

4.5 สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน

4.6 สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้อง
กับความต้องการของชุมชน

ตารางที่ 19 แสดงรายละเอียดของ แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการ
การบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	P	D	C	A	รวม
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม					
1. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	✓	✓			
2. สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	✓	✓			
3. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน	✓				

ตารางที่ 19 (ต่อ)

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	P	D	C	A	รวม
4. สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน	✓				
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม					
5. ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา		✓		✓	8
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน		✓			
7. สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน		✓			
8. สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน		✓	✓	✓	
รวม	4	6	1	2	
ด้านการให้บริการชุมชน					
1. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน		✓			
2. บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน		✓	✓	✓	
3. สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ		✓	✓	✓	
4. สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน		✓			
5. สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ		✓			8
6. สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน		✓			
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า	✓				
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงาน	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 19 (ต่อ)

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	P	D	C	A	รวม
รวม	2	7	3	3	
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา					
1. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ		✓	✓	✓	8
2. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน		✓	✓		
3. สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา	✓	✓			
4. สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้	❖	✓			
5. สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน		✓			
6. ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา		✓			
7. สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน		✓			
8. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ		✓			
รวม	1	8	2	1	
ด้านการประชาสัมพันธ์					
1. สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน		✓	✓	✓	
2. สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา		✓	✓	✓	
3. สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา		✓			
4. สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย	✓	✓			

ตารางที่ 19 (ต่อ)

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	P	D	C	A	รวม
5. สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน		✓			
ด้านการประชาสัมพันธ์					
6. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน		✓	✓	✓	6
รวม	1	6	3	3	

จากตารางที่ 19 พบว่า (ร่าง) แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการ การบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA สังเคราะห์แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นรายด้าน จากความสอดคล้องของการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ได้แก่ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($P = 4, D = 6, C = 1, A = 2$) ด้านการให้บริการชุมชน ($P = 2, D = 7, C = 3, A = 3$) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ($P = 1, D = 8, C = 2, A = 1$) และ ด้านการประชาสัมพันธ์ ($P = 1, D = 6, C = 3, A = 3$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 400 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีอันดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน แหล่งข้อมูลได้แก่ เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน จำนวน 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน และสังเคราะห์ข้อมูล ด้วยการสังเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน แหล่งข้อมูล คือ เอกสารการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และข้อมูลระยะที่ 2 ขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัย คือ คือ แบบบันทึกข้อมูลแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการสังเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าความต้องการจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNImodified = .12$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ $PNImodified = .13$ ลำดับที่ 2 คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม $PNImodified = .12$ ลำดับที่ 3 คือ ด้านการให้บริการชุมชน $PNImodified = .11$ และลำดับที่ 4 คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา $PNImodified = .10$

สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.26 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.76 ความต้องการจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในภาพรวม

มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNImodified = .12 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน และสถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน PNImodified = .18 ลำดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน และผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา PNImodified = .17 ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน PNImodified = .16 ลำดับที่ 4 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน PNImodified = .07 และลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน และสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน PNImodified = .06

สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.24 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.72 ความต้องการจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการให้บริการชุมชน ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNImodified = .11 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน PNImodified = .23 ลำดับที่ 2 คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า PNImodified = .22 ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน PNImodified = .18 ลำดับที่ 4 คือ บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน และ สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ PNImodified = .16 ลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน PNImodified = .07 และลำดับที่ 6 คือ สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ PNImodified = .06

สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา พบว่า ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.25 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.69 ความต้องการจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์

ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNImodified = .10 เมื่อพิจารณาเป็นรายพบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาตั้งกลุ่ม ชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน และ ชุมชนมอบทุนการศึกษา แก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา PNImodified = .18 ลำดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากร ให้กับสถานศึกษา และ สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน PNImodified = .17 ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ PNImodified = .06 ลำดับที่ 4 คือ สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ PNImodified = .05 ลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน ทุกภาคการศึกษา PNImodified = .04 และลำดับที่ 6 คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน PNImodified = .01

สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ยรวม 4.21 และมีสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยรวม 4.74 ความต้องการ จำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNImodified = .13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย PNImodified = .21 ลำดับที่ 2 คือ สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา PNImodified = .20 ลำดับที่ 3 คือ สถานศึกษารับฟังความคิดเห็น ของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน PNImodified = .16 ลำดับที่ 4 คือ สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน PNImodified = .09 ลำดับที่ 5 คือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา และสถานศึกษาจัดทำป้าย นิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน PNImodified = .06

5.1.2 สรุปผลการพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้ดังนี้

แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย

1) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

1.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้อง
กับบริบทของชุมชน

1.2 สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม
ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

1.3 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน

1.4 สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน

1.5 ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธาน
ในงานกิจกรรมของสถานศึกษา

1.6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน

1.7 สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน

1.8 สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียน
และชุมชน

2) ด้านการให้บริการชุมชน

2.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์
ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน

2.2 บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน

2.3 สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน

2.5 สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
ที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

2.6 สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน
ในชุมชน

2.7 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
สถานศึกษาอย่างคุ้มค่า

2.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ
ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน

3) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา

3.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

3.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3.3 สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา

3.4 สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้

3.5 สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ นักเรียน

3.6 ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา

3.7 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

3.8 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงาน ของนักเรียนทุกภาคการศึกษา

4) ด้านการประชาสัมพันธ์

4.1 สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน

4.2 สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบ ทุกปีการศึกษา

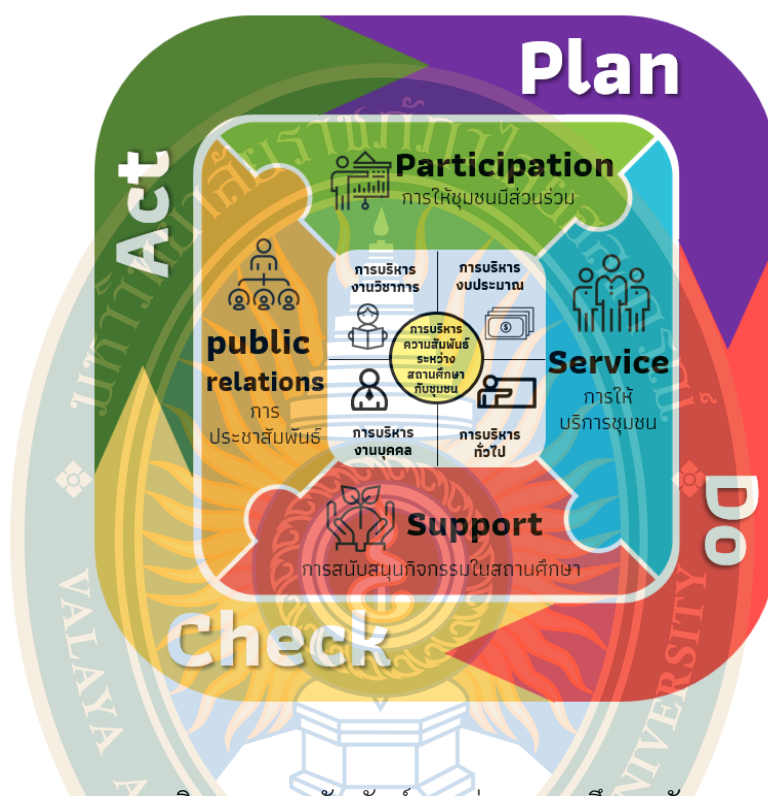
4.3 สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา

4.4 สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสม และทันสมัย

4.5 สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน

4.6 สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน

แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4 แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA

Participation การให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีแนวทางให้สถานศึกษาวางแผนงานและกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน โดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชน (P) ซึ่งสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม หรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน (D)

Service การให้บริการชุมชน มีแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า รวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน (P) สถานศึกษาเปิดโอกาส

ให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน ให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน (D) สนับสนุนให้มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทำความเข้าใจกับบริบทความเป็นอยู่ของครอบครัวนักเรียน (C, A)

Support การสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา มีแนวทางให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเชิญผู้ปกครอง หรือปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา (D) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา เพื่อเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และพัฒนาต่อยอดการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น (C, A)

Publish การประชาสัมพันธ์ มีแนวทางให้สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสม และทันสมัย (D) และมีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา (A)

ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ตำแหน่งครู จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมเป็นรายด้านมากที่สุด คือ ความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.48 ความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.40 ความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.33 ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

5.2.2.1 จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับ 1 คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ (PNImodified = .13) รองลงมาคือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม (PNImodified = .12) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา สิงห์มณี (2553) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1. การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ด้านเกี่ยวกับคณะกรรมการโรงเรียนด้านการให้บริการชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน 2. การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามสภาพของครูกับคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูมีบทบาทมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน

ระดับสภาพที่เป็นอยู่ของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ สภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาที่จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน พร้อมกับสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณภาพ นั้นต้องอาศัย

ความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่ให้ชุมชนเข้ามา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารงานความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เป็นแนวทางการบริหารตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุคน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสังคมอื่น จึงส่งผลให้ระดับสภาพที่เป็นอยู่ของการบริหารความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าอยู่ในระดับ มาก และระดับสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน อยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนกรณีศึกษา 4 จังหวัด ได้แก่ 1. จังหวัดลำปาง มุ่งเน้น “การจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้อง กับบริบทพื้นที่และวิถีชีวิตของคน” 2. จังหวัดชัยภูมิ มุ่งพัฒนา การศึกษาเพื่อสร้าง “คนชัยภูมิ เป็นคนดีมีปัญญา พึ่งพาตนเองได้โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมี “สภาส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิหรือ สรช.” 3. จังหวัด กาญจนบุรี มุ่งเป้าหมายในการพัฒนาคนและ ผู้เรียนสู่ “3 คุณ” คือ คุณภาพชีวิต คุณธรรม และคุณประโยชน์” โดยอาศัยยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดเป็นแนวทาง ขับเคลื่อนร่วมกัน 4. จังหวัดพังงา มุ่งจัด “การเรียนรู้อย่างมีความสุข” (Happiness Learning) จัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยยังไม่มีข้อภาคีเครือข่ายอย่างเป็นทางการ แต่ได้ริเริ่มจาก “ภาคีเครือข่ายการศึกษาจังหวัด พังงา”

ระดับความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม และ ด้านการให้บริการชุมชน ความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษาและด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีความต้องการจำเป็น และสำคัญต่อการบริหาร การศึกษา และการจัดการศึกษา สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มีเจตนารมณ์เพื่อสร้าง “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน” ตามมาตรา 54 วรรคสองกำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้รัฐองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการศึกษาโดยรัฐต้องดำเนินการ ให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ (1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนอง

ต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ
ทุกประเภทโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาและ (2) การส่งเสริมบทบาท
การมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบครัวและชุมชนในการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคมการสร้างกระบวนการเรียนรู้
และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ , 2564)

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ย 4.26 ระดับมาก
สภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ย 4.76 ระดับมากที่สุด โดยความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับ 2
(PNImodified = .12) สอดคล้องกับ Schaeffer (1992) ได้วิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนตัวอย่างอยู่ระหว่าง ค.ศ. 1982-1989 ข้อค้นพบ
ที่ชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมและแนวทางที่ใช้ในระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างที่ให้ผู้ปกครอง
มีส่วนร่วมเหมือนกับกิจกรรมระดับมัธยมศึกษาในเรื่อง การวางแผนที่ดี การประสานงานที่ดีจะต้องมา
จากความต้องการของผู้ปกครองในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีหลักฐานยืนยันที่เด่นชัดของผู้วิจัย
พบว่า โรงเรียนที่บุคลากรมีความอบอุ่นและมีกำลังใจคือโรงเรียนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม จากการศึกษา
พบว่าผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาเชื่อในความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
มีผลต่อนักเรียน โดยมีส่วนทำให้เกิดความรับผิดชอบสูงในการมีส่วนร่วม

ด้านการให้บริการชุมชน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์
ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ย 4.24 ระดับมาก
สภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ย 4.72 ระดับมากที่สุด โดยความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับ 3
(PNImodified = .11) สอดคล้องกับ คณิงนิจ กลุขนาม (2553) ได้ศึกษาการบริหารงาน
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระยอง เขต 2 พบว่า 1. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่าย
วังจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ บทบาทร่วม
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การให้ความช่วยเหลือชุมชน การรับความช่วยเหลือ
จากชุมชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น การประชาสัมพันธ์ การให้บริการ
ชุมชน และการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ

การด้านสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ย 4.25 ระดับมาก สภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ย 4.69 ระดับมากที่สุด โดยความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับ 4 (PNImodified = .10) สอดคล้องกับ บัณฑิตา วงศ์กุลพิลาส (2555) ได้ศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า 1. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับ คือ บทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การรับความช่วยเหลือจากชุมชนการให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

ด้านการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน มีสภาพที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ย 4.21 ระดับมาก สภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ย 4.74 ระดับมากที่สุด โดยความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับ 1 (PNImodified = .13) สอดคล้องกับ กาญจนา สิงห์มณี (2553) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ด้านการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ด้านเกี่ยวกับคณะกรรมการโรงเรียนด้านการให้บริการชุมชน

5.2.2 การพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

5.2.2.1 ผลการสังเคราะห์เอกสารรายงานของสถานศึกษาพระราชทานระดับประถมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1. โรงเรียนวัดโรงจั่ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนวัดโรงจั่ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิดร่วมเสนอระหว่างสถานศึกษากับกลุ่มผู้ปกครอง

สถาบัน ที่เกี่ยวข้องในชุมชน 2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ มีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารกับชุมชนหรือดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างความสัมพันธ์ทางตรง ประกอบด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ คือ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และ การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม โดยการพัฒนาให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์อันดีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

2. โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาสามารถชักนำสมาคม ชมรม หรือองค์กรภายนอกที่มีความเข้มแข็งมาให้การสนับสนุนสถานศึกษา สามารถทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาคือแหล่งวิชาการของชุมชน เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงการให้บริการสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน

3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนการบอกความต้องการของชุมชน ฯลฯ และ 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน และทันเหตุการณ์ มีการติดต่อกับชุมชนด้วยจดหมายและสิ่งพิมพ์ การตั้งสมาคมผู้ปกครอง เป็นต้น

3. โรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของโรงเรียนวัดด่านช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิดระหว่างผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษา มีการรับรู้และยอมรับวิสัยทัศน์ในกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน ส่งเสริมให้ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อฯ ที่ต้องการใช้โดยชักชวนผู้รู้ในท้องถิ่นหรือผู้ปกครองร่วมคิดและจัดทำตามความเหมาะสมได้สื่อหลากหลาย

สื่อทุกชิ้นช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน การจัดการเรียน จะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ จากโรงเรียนมากที่สุด 2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ ชุมชนสามารถเข้ามาใช้ทรัพยากร หรือพื้นที่ ของโรงเรียนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โดยทางโรงเรียนจะสนับสนุน ให้การดูแล ช่วยเหลือ 3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่า เปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็น “ผู้ถ่ายทอด ภูมิความรู้” เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ ทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน และ 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ที่ต้องการแจ้งให้ชุมชนทราบ กิจกรรมของทางโรงเรียน และมีช่องทางการติดต่อ ที่สามารถ แจ้งข่าวสารทางออนไลน์ได้ เพื่อทันเหตุการณ์ และข่าวสารเร่งด่วน

5.2.2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการสนทนากลุ่ม โดยข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ตำแหน่งครู จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการ การบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA สังเคราะห์แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($P = 4, D = 6, C = 1, A = 2$) ด้านการให้บริการ ชุมชน ($P = 2, D = 7, C = 3, A = 3$) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา ($P = 1, D = 8, C = 2, A = 1$) และด้านการประชาสัมพันธ์ ($P = 1, D = 6, C = 3, A = 3$)

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถใช้แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปเผยแพร่เพื่อการประยุกต์ใช้เพื่อกระตุ้นสถานศึกษา

5.3.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2P2S โดยบูรณาการการบริหารงานด้วยวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามบริบทที่แตกต่าง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

5.3.2.2 การพัฒนากลยุทธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญจนรัตน์ สินธุรัตน์. (2559). การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กาญจนา สิงห์มณี. (2553). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยม พระราชทานนายว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. อักษราพิพัฒน์.
- กนกพร แสนสุขสม. (2561). นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความมีชื่อเสียง ขององค์กรที่มีผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรองทิพย์ บัวผาย. (2562). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญใจ พุ่มโอ. (2562). รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- คณินิจ ฤกษ์นาม. (2553). การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเครือข่ายวงจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). บุ๊คพอยท์ จำกัด.
- จารุภา ทรัพย์มี. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่ม ศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn. Academi*, 3 (1), 41 – 57.
- จิรพรรณ จันทน์วิเชียร. (2559). เอกสารประกอบการสอนวิชานวัตกรรมการจัดการ. สถาบันรัชต์ภาคย์.
- จุฬาลักษณ์ มหาแสน. (2559). ความสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับความเข้มแข็งของชุมชนเทศบาลตำบลภูโป อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จำนัณ เมืองพระฝาง, อารังศักดิ์ บุญเรือง, นิรันดร์ ทองสรวง, บุญส่ง ตุ่นเงิน, และบุญเล็ง กองจิ้ว. (2546). การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : การศึกษาพหุกรณีหลายพื้นที่. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชานูวัฒน์ สดสาคร. (2547). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนาธิป ลีนิณ. (2564). รู้จักแนวปฏิบัติที่ดี : Best Practice. ภูมิพลังแห่งปัญญา คลังความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. <http://ks.mutsv.ac.th/th/Bestpractice>.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติ้ง.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 7(2), 1350-1353.
- ณัฐ วรรณบุตร. (2551). บทบาทที่คาดหวังและบทบาทหน้าที่เป็นจริงในการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านคลองมะขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐตะวัน ลีประสงค์. (2559). นวัตกรรมบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ดลใจ ตันเจริญ. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2556). นวัตกรรมการศึกษา ชุดเอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. ธารอักษร.

- ทัชชัย ผ่องสวัสดิ์. (2555). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัน ไทงาม, อัญชญา พานิช, และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2560). องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะครูในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University (ISSN), 8* (2), 1906–3431.
- ทิพวรรณ อ่วมทอง. (2564). แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทิตนา แหมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ. (2557). การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (OJED), 9* (3), 583-597.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. ข้าวฟ่าง.
- นพภัสสร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมย์ไธสง, และกุศล ศรีสารคาม. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด, 7* (1), 24-34.
- นาวัน แกละสมุทร. (2562). การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บัณฑิตา วงศ์กุลพิลาศ. (2555). การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยูร เข้มทอง. (2541). ศึกษาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนประถมศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียนและผู้นำชุมชน. กรณีศึกษา

เฉพาะจังหวัดหนองบัวลำภู. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ประสงค์ ถึงแสง. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (Strategies to Improve School and Community Relationships). ทुरुปลูกปัญญา. <https://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52243/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir>.

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์. (2559). การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปัทมาพร แสงแจ่ม. (2559). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปราณี หล้าเบญจ. (2559). การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลโครงการบริการวิชาการ ทำสาบโมเดล. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ปราณี มีหาญพงษ์, และกรรณการ์ ฉัตรดอกไม้ไพร. (2561). การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 19(1), 10-13.

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. ดอกหญ้า.

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนวย, กาญจนา บุญศักดิ์, และบุญจันทร์ สีสันต์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*, 17(1), 129-135.

ประพันธ์ ภูมิวารินทร์. (2547). ปัญหาแนวทางการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรัชญา เวสารัชช. (2554). หลักการจัดการศึกษา. ภาพพิมพ์.

ไพเราะ กาญจนสิงห์. (2551). แนวทางพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแม่สอด. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาแพงเพชร.

- ไพเราะ มีบางยาง. (2563). การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง.
<https://opec.go.th/wp-content/uploads/2020/11/Part7.pptx>.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนตรี อินตา. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนว
 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่.
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนใน อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ. (2564). รูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- รณกร ไข่นาค, ประยูร แสงใส, และพระครูกิตติญาณวิสิฐ. (2562). แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 6 (1), 126-132.
- รัตนา จันทรรวม. (2560). นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตมณี โพธิ์จันทร์ และพัชราภา ตันติชูเวช. (2567). แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายอัมพวาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 8 (2), 16-21.
- รุ่งทิพย์ เข้มทิศ. (2559). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วราภรณ์ นงนุช. (2555). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านอ่างกระพงค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วาสนา ชูแสง. (2557). การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชวัตรบวรณะ กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วิจิตร สุวรรณจินดา. (2547) สภาพและปัญหาการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากระบี่. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิโรจน์ ไชยภักดี. (2562). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรพล สังขะวิไล. (2550). การสร้างสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศูนย์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบข้าราชการไทย. (2561). ความหมายของนวัตกรรม. <https://www.opdc.go.th/psic/main.php?url=content&gp=1&mn=3>.
- ศราวุธ ความวัลย์, กษพร นานาผล, และดาวรรุวรรณ ถวิลการ. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : กรณีศึกษา โรงเรียนหนองพอกพัฒนาประชาชนสุรินทร์ อำเภอหนองพอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต3. *วารสารช่อพะยอม*, 28 (1), 63-78.
- ศศิภรณ์ ปันต๊ะรังษี. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สัมมา รัตนชัย. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ข้าวฟ่าง
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, พัทธพงศ์ วัฒนสินธุ์, อัจฉรา จันทร์ฉาย, และประกอบ คุปรัตน์. (2553). นวัตกรรม: ความหมาย ประเภท และความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 33 (128), 49 - 65.
- สรข แก้วคำฟู. (2560). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิม จังหวัดเชียงราย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สาทิติย์ ครุฑจันทร. (2560). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนโครงการ
กองทุนการศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สาวิตรี ภาคโร. (2567). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. *วารสาร มจร อุบล
ปริทรรศน์*, 9 (2), 31-34.
- สุภัก ภูมิवाल. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนของโรงเรียนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัก ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎากัษณ. (2558). การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุน
การปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์
และศิลปะ*, 8 (2), 78.
- สุวิชาดา คล้ายสุบรรณ. (2565). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ อำเภอสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). ศูนย์วิชาการและภูมิปัญญาชาวบ้าน
กับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือการประเมิน
สถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. สำนักทดสอบ
ทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566
– 2570 ของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการ*, 26 (2), 14.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ
มีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้. กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2558). การบริหารนวัตกรรมแนวใหม่. สุโขทัยธรรมมาธิราช.

- โสภณ เพ็ชรพวง. (2533). การศึกษาปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- อัจฉราวดี บัวเกตุ. (2547). การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทระปัญญา. (2561). กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอต๋อยเต่าจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 30 (3), 17-29.
- Best, J W. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. Englewood Cliffs, Prentice Hall, Inc.
- Gold, S.E. (2000). *Communication organizing neighborhood high school: Promises and Dilemmas in building parent-educator partnership and collaborations*. Proquest Digital Dissertations
- Likert, R. (1987). *The human organization: Its management and value*. McGraw-Hill.
- Morphet, D. (2007). The administration of the school administrators. *Dissertation Abstract. International*, 34 (03), 705.
- Sanders, D.A. (2002). The dynamics of parent-school communication, collaboration and African America student' success. *Dissertation Abstracts International*.
- Schaeffer, J. A. (1992). Effective parent involvement in secondary school of Texas identified as exemplary 1982-1989. *Dissertation Abstracts International*, 53 (6), 1757.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A., J. (1985). *Conducting educational needs assessment*. Kluwer academic.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.
- Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting needs assessments. A practical guide*. Thousand Osk, CA: Sage Publication. Inc.

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวัฒนา สังข์ชุม

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๘๔๐๐ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพหล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวพรพนา บัณฑิตโต

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๔๔๐ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทธิ์ คลังพหล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๙๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ว่าที่ร้อยตรีฐิติภูมิ กลิ่นแก้ว

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๔๔๐ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทธิ์ คลังพหล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๐๙

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร. วีสพร จิโรจน์พันธุ์

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันตฤทัย คลังพหล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๑๐

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุกษณีย์ ศรีเอี่ยม

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพหล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๑๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๒๕๖๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหาร
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำ
การทดลองใช้เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม ในหน่วยงานของท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษา
ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม โดยมอบให้ นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ทัต คลึงพล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๒๒๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประจวบคีรีขันธ์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนฤกษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม ในหน่วยงานของท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยคือแบบสอบถาม โดยมอบให้ นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนฤกษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๘๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน โดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กันตฤทัย คลังพล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายสุนทร สอนอิม

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัตุครที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐวรัตน์ ปันทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายสุทิน ไหมทอง

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔ป๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวันศุกร์ที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐวรัตน์ บันทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายธนาชัย จุ่มอญ

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรัักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัตุครที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรัักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตวรัตน์ บินทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายจรรักษ์ นิลศรี

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรัักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัตุครที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรัักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตวรัตน์ บินทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางรพีพร นิลใส

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัณศกรที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์ อำเภอมะนัง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญรัตน์ ปิ่นทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางเกศินี สอนแก้ว

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรักษ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๔๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวันศุกร์ที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์ธิงษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรักษ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตวรณ์ บันทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายประมาณ ภูลศรี

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๖๕๖๒๐๑๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัตุที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์ธิวิชัย อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรรัตน์ บินทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นายภูษิต ช้างพันธุ์

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรัักษ์ รหัสนักศึกษา ๖๔๒๕๖๒๐๑๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัตุครที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์ธิงษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรัักษ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อันวรตัน บันทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๒/๕๑๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณ.ประตุน้ำพระอินทร์
จังหวัดปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๖ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

เรียน นางอภัสรา สิงห์มณี

ด้วยนางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรักษ รัทสนักศึกษา ๖๔๒๕๖๒๐๑๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในวัตุครที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์ธิงษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรักษ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๔-๔๓๕๘๙๔๐ เป็นผู้ติดต่อประสานงานโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตวรัตน์ บันทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๙๐๙ ๔๐๔๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

รายชื่อการสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัด

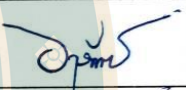
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

โดย นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันศุกร์ที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 09.00 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ลงชื่อ	หมายเหตุ
1	นางเกศินี สอนแก้ว	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ้านป่า		
2	นายประมาณ ภูลศรี	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดจัวราย		
3	นางอภิสรา สิงห์มณี	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดตลาดใหม่ อินทประชาสรรค์		
4	นายภูชิต ช้างพันธุ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดทองเลื่อน		
5	นายสุทนต์ ไม้ทอง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประสิทธิ์วิทยาฯ		
6	นายสุนทร สอนอัม	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสามประชุม		
7	นายธนาชัย จอมอญ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโรงเรียนวัดดอนแซ่ง (แชนสุตะอุดมศิริราษฎร์)		
8	นายจารึก นิลศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง		
9	นางรพีพร นิลใส	ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดโพธิ์วังษ์		

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เรียนผู้เชี่ยวชาญ ที่เคารพ

ดิฉันนางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีความถูกต้องทางด้านเนื้อหา ความสอดคล้องตามคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ดังนั้นดิฉันจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญในฐานะที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ทางด้านการบริหารการศึกษาเป็นอย่างดี ได้กรุณาตรวจสอบและประเมินข้อความด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิคการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ซึ่งดิฉันจะได้นำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมทั้งคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของท่านผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้ผลการวิจัยดังกล่าวบังเกิดผลดี และเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวลัดดาวรรณ ทศนุรักษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้วิจัย

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(สำหรับประกอบการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อ
คำถามดังกล่าวเป็นไปตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีหรือไม่

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวลัดดาวรรณ ทิสนุรักษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้วิจัย

คำชี้แจง

1. แบบวัดความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดความต้องการจำเป็นของ
การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 20 ข้อ

2. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน + 1 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อคำถามมีความตรงตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎี

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความตรงตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎี

คะแนน - 1 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อคำถามไม่มีความตรงตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎี

3. แสดงความคิดเห็นในช่องข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 2 แบบวัดความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	- 1	
1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ชุมชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของ ชุมชน โดยยึดหลักความต้องการของชุมชน และมีการวางแผนงาน ประสานงาน				
1.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน				
1.2 สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ				
1.3 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน				
1.4 สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน				

รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	- 1	
1.5 ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา				
1.6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน				
1.7 สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน				
1.8 สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ				
2. ด้านการให้บริการชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้ามาใช้อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน ท้องถิ่น และให้บริการ อำนวยความสะดวก ในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสถานศึกษา				
2.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของสถานศึกษา				
2.2 บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน				
2.3 สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
2.4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน				
2.5 สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ				

รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	- 1	
2.6 สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหา รายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน				
2.7 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า				
2.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการ ปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสม กับงานและการให้บริการชุมชน				
3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา หมายถึง การ ให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ใน หลายรูปแบบ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการ และผลงานของนักเรียน เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน				
3.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ				
3.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน				
3.3 สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู				
3.4 สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่ง เรียนรู้				
3.5 สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน				
3.6 ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็น ประจำทุกปีการศึกษา				

รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	- 1	
3.7 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ				
3.8 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา				
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่มีความสำคัญ ความก้าวหน้า ในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเป็นการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในตลอดจนจัดทำข่าวสารพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม และรับฟัง ความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน				
4.1 สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ				
4.2 สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา				
4.3 สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเป็นประจำ				
4.5 สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ				
4.6 สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน				

รายการประเมิน	คะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	- 1	
4.7 สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน อยู่เป็นประจำ				
4.8 สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา				

ภาคผนวก ฉ
ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(สำหรับประกอบการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อ
คำถามดังกล่าวเป็นไปตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีหรือไม่

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวลัดดาวรรณ ทัศนรักษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้วิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย
ตอนที่ 2 แบบวัดความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยยึดหลักความต้องการของชุมชน และมีการวางแผนงานประสานงาน						
1.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
1.2 สถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00
1.3 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน	1	1	1	1	0	0.80
1.4 สถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
1.5 ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
1.6 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
1.7 สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
1.8 สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
2. ด้านการให้บริการชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้ามา ใช้อาคารสถานที่ ในการจัดกิจกรรมของชุมชน ท้องถิ่น และให้บริการ อำนวยความสะดวก ในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสถานศึกษา						
2.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
2.2 บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
2.3 สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00
2.4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
2.5 สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00
2.6 สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
2.7 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า	1	1	1	1	1	1.00
2.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา หมายถึง การให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน						

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
3.1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00
3.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
3.3 สถานศึกษามีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู	1	1	1	1	1	1.00
3.4 สถานศึกษามีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
3.5 สถานศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
3.6 ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา	1	1	1	1	0	0.80
3.7 สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	0	1	1	0.80
3.8 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่มีความสำคัญ ความก้าวหน้า ใน การดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเป็นการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายใน ตลอดจนจัดทำข่าวสาร พบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม และรับฟัง ความคิดเห็นของชุมชนเพื่อ พัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน						
4.1 สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ	1	1	1	1	1	1.00

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
4.2 สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00
4.3 สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเป็นประจำ	1	1	1	1	1	1.00
4.4 สถานศึกษาจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย	1	1	1	1	1	1.00
4.5 สถานศึกษามีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ	1	1	1	1	1	1.00
4.6 สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	1	1	1	1	1	1.00
4.7 สถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ	1	1	1	1	1	1.00
4.8 สถานศึกษามีการชี้แจงผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00

ข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ภาควิชา ๕
เครื่องมือวัด

เครื่องมือวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบวัดความต้องการจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อ

2.2 ด้านการให้บริการชุมชน จำนวน 8 ข้อ

2.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ

2.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 6 ข้อ

ด้านที่	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	สภาพที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5	ผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติเป็นประธานในงานกิจกรรมของสถานศึกษา										
6	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของชุมชน										
7	สถานศึกษาเป็นพื้นที่อบรมหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน										
8	สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชน										
ด้านการให้บริการชุมชน											
1	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ หรืออุปกรณ์ของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของชุมชน										
2	บุคลากรของสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน										
3	สถานศึกษามีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ										
4	สถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน										
5	สถานศึกษากับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ										
6	สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน										

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวลัดดาวรรณ ทิศนุรักษ์
วัน เดือน ปี เกิด	26 ธันวาคม 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2562 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	251 หมู่ 1 ตำบลจรเข้ร้อง อำเภอยะโย จังหวัดอ่างทอง

